Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2118 — SIX PAGES — NGÀY THỨ BA Đăng ký KHOA SÁCH THÁNG BÁO SÁNG KÝ SỐ 0 — BẢO TRƯỜNG — NĂM THỨ 9

Directeur-Propriétaire NGUYỄN VĂN-CỦA

Telephone: 203

(Adresse télégraphique) LỤC-TỈNH—SAIGON

GIÁ BÁN

	DÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Giá năm	12 $ 00	15 $ 00
Sáu tháng	6 50	8 00
Ba tháng	3 50	4 50

BẢN LẺ MỖI SỐ... 0 $ 05

Mua báo thì kể từ ngày mùng một mỗi tháng mà phải trả tiền trước

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

閩新省六土報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

POUR LES ANNONCES S'ADRESSER:

A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 123-125-127 (1er étage)

A Hanoi: aux Bureaux du Trung Bắc Tân-Văn.

A Paris: chez M.M. Devignon, Bourdet & Cie, 9, rue Trouchet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gửi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN VĂN-CỦA Directeur du Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU Rédacteur

AI TẬY-CHAY ĐỒ BẮC?

Mới trông qua cái đầu-đề hỏi « ai tẩy-chay đồ Bắc? » Chắc làm gì hàng độc-giả chư-tôn ai cũng lấy làm sự ngạc-nhiên, không hiểu tại duyên-cớ nơi đâu mà bỗng-nhiên xảy ra một câu hỏi rất dữ-dội như thế. Nào: Ai tẩy-chay đồ Bắc? Kẻ nào dòi tẩy-chay đồ Bắc? Đồ Bắc là đồ gì mà lại hàm dội tẩy-chay đi? Tưởng nếu chẳng phải là khách thương bang người dị-quốc; cũng nhau một giống một nòi dây thì không có lẽ.

Phải! Không có kẻ nào dám mong dòng tẩy-chay đồ Bắc bao giờ; nếu chẳng phải là khách thương bang người dị-quốc! Đồ Bắc là đồ gì; dám chẳng phải nòi thì sẽ cũng chán lắm! Thế mà mới đây có người đưa ngôi huấn không hiểu làm chi cho vui, bèn phát thinh lên rằng: Có kẻ hàm dòi tẩy-chay đồ Bắc. Lại còn thêm những là từ bao nay, từ bao no mong lòng đoàn nghĩa anh em, xui dục đồng-bào Nam-kỳ tẩy-chay đồ Bắc. Nhưng phải biết rằng đại-ý những lời của người ấy nói, chẳng qua là chỉ bịa-lặc đề đề thóa-mạ cùng nhau, gieo ác-cảm cho người Nam và Bắc mà thôi, chớ không thấy có một lời gì gọi rằng khuyên nhủ.

Nói cùng mà nghe, đâu rằng anh em trong Nam-kỳ ta có một ai chẳng nghĩ lẫn nhau giống, cảm nghĩa đồng-bào, dành mong cho Nam-Bắc đinh-phân, xui bảo đều hư sự quấy đi nữa; mình sốt ruột nóng lòng không thể giả ngơ cho được, thì muốn nói cũng phải lựa lời, mềm phân cũng phải chọn đường, sao cho trong êm ngoài êm, sao cho Bắc Nam liên-lạc mới đáng mới hay. Chứ cớ ly đâu chưa chi mà đã vội nặng lời, buông những lời quá đáng. Dường ấy tôi dám tưởng, cuộc tẩy-chay của ai mong dàn chưa thấy, mà dòng-bào trong Nam-kỳ ta nghe buộc cũng phải hăng-hái nhớt ta những kẻ nào đã chửi cha ông-cảm sát trong trí rồi, thì lại càng dễ khơi gan cho người hớt dây liên-lạc lâm. Ai chẳng biết rằng «mà như như giao nhơn», muốn dạy người tốc phải nói nhục người; song đó là việc nào kia, chi như việc tẩy-chay đồ Bắc dây chẳng thể trông lâm như vậy được.

Tôi chẳng phải có cái ác-cảm gì với người Bắc, hay có một dòi lần nào hàm dòi tẩy-chay đồ Bắc, nên phải ứng thính lên mà nói vào trong câu-chuyện « tẩy chay đồ Bắc » nầy; mà tôi lại còn sẵn biết rằng chủ Chệc anh Chà kia là một giống người đáng cho quốc-dân ta tẩy-chay, đáng cho quốc-dân ta bứt bỏ mà còn không thể được thay, huống chi là với người Bắc dàm muốn cũng không phải là dễ. Lại như người Bắc với kẻ Nam là một giống người gì hòng mong làm những đều hư sự quấy; đâu rằng thiệt người mà có ích chi cho mình?

Nhưng vì tôi còn nhớ cách ít lâu dây đọc báo Trung-lập thấy đồng-nghiệp có đề mấy lời than vản tỏ ý phiền đồ Bắc không được tốt, như là hàng giả thì làm dối-gạt mặc không được mấy ngày, cùng là có nhiều người Bắc đi bán dao thường khi giở thói xảo-trá qui-quyệt, khiến cho mất lòng tin cậy của người Nam-kỳ. Kế chẳng bao lâu lại thấy bổn-báo chủ-bút là ông Lê-hoàng-Mưu cũng có viết một bài than-phiền về nỗi tệ ấy và lược sao đồng-báo ta ngoài Bắc nên sớm biết cái hại ấy hầu sửa cải lần, để cho khỏi mất lòng cậy tin.

Vậy, cứ như hai bài tôi đã nói trên dây, ai làm tưởng rằng chính hài dực-đề đồng-báo trong Nam ta tẩy-chay đồ Bắc chăng? Hay là vì yêu nhau nên mới khuyên nhủ cho nhau đó. Bởi cớ ấy, nên khi hài của đồng-nghiệp ra vừa rồi, qua ít ngày sau tôi có tiếp đọc được mấy lời qui-hóa của đồng-nghiệp ngoài Bắc, đăng trong báo Khai-hóa tỏ ý khuyên-nhủ anh em Bắc-kỳ chẳng nên vì hàm lợi nhỏ mà phải mất lòng tin-cậy. Thật tôi lấy làm cảm-phục lắm lòng trung-chánh của bạn đồng-nghiệp ngoài Bắc chẳng biết dường nào! Cứ lấy lẽ ngay mà nói chẳng vì sự tư-vị mà để hại cho nhau; thế mới phải là người biết bình vực lẽ-quyền, biết thương yêu nội giống vậy. Tôi dám tưởng một bài đăng trong báo Khai-hóa đó, dầu quả trong Nam-kỳ ta dây có mong lòng tẩy-chay đồ Bắc đi nữa, cũng không thể đang tâm mà lại càng thêm mến yêu trên trọng là khác nữa.

Rồi đây tôi xin hỏi: Ai tẩy-chay đồ Bắc? Người Nam-kỳ chăng? — Không! Người Nam-kỳ chẳng mong lòng tẩy-chay đồ Bắc bao giờ. Người Nam-kỳ chỉ ước sao cho đồ Bắc được càng tốt càng đẹp, được lòng tin cậy nhiều đề bình vực lợi quyền cho nhau, để thoát khỏi cái nạn ách của chủ Chệc anh Chà ngồi không nhứt máu. Thế thì ai đâu? Ấy là một người Bắc-kỳ giả danh dối nghĩa viết bài «Tẩy-chay đồ Bắc» để cho đề thôn-mạ người Nam-kỳ ta đây. Ấy là người Bắc-kỳ đó viết bài không chịu nghĩ trước xét sau chưởi càn mần bậy những kẻ vì lo sự mất lợi quyền mà phản phiền nổi tệ.

Vậy thì cái tội của tên Bắc-kỳ hèn mạt nầy đồng-bào ta phải nghĩ cho và làm sao? Có nên chẳng nhìn ra là người Annam nữa chăng? Dầu ấy tôi tưởng đề cho đồng-bào ngoài Bắc ta nghị tội cho và tiện phải.

Vì lòng tôi e lợi quyền của nước nhà phải trôi chảy thêu những lời nói dại dột ngu mụt của tên Bắc-kỳ nầy, mà buộc lòng tôi phải phân tỏ ít đều để phá giùm cái ác-cảm cho nhau đó.

LÊ QUANG VẦN.

MẤY LỜI BÀN GÓP VỀ MỤC BÚT CHIẾN

của ông Hoành-Sơn, ông Vân-Bình và ông Mộng-Xuân đăng ở báo Công-Luận ngày 24, 25 và 27 Juillet 1925

Đọc Công-Luận các số gần đây về mục bút chiến thầy ông Hoành-Sơn, ông Mộng-Xuân chế một đoạn văn tả cảnh của ông Vân-Bình làm trong liêu-thuyết « Lâm-phan-kỳ-ngộ » và ông Vân-Bình cũng có một bài biện luận lại hai ông trên nầy. Vậy tôi cũng xin mạng phép cả ba tiên sinh mà pha vào một đôi cái ý kiến thô thiển, họa may có giải quyết được đều gì chăng?

Hai ông đồng một ý mà chỉ đoạn tả cảnh của ông Vân-Bình rằng: dùi vô yếu xức lại dư ra một chữ « nghe ».

Vậy trước khi tôi nói cùng hai ông biện luận có lý phải, thời tôi hãy xin lạm chế hai tiên-sinh một câu nầy, mà hãy xin lỗi trước hai tiên-sinh đó: Tôi dám chế hai(tiên-sinh rằng quá chuyện chủ phép chấm câu của Pháp-văn, cho nên mới sinh ra cái ý bắt lẻ nầy. Phải chi hai tiên-sinh cứ đồi đào lấy Pháp-văn một phần, quốc văn (Hán-văn) mỗi phần, và đề tư tưởng mình vào trong cái cảnh tình của Lâm-hàng-Mai trong lúc đó, rồi thong thả chiêm nghiệm đoạn văn ấy thời tưởng chẳng có gì nặng tai mà cũng chẳng có chữ nào dư thừa gì cả, mà lại thêm hay, thêm vẻ ra được cái mạch sửu. Văn với cảnh đã xứng nhau mà thêm phép lạm văn mình không có sai gì cả. Nay cứ ăn theo Pháp-văn tôi lại xin khen lời biện bác của hai tiên-sinh, là có lý phải rõ rằng thiếu « Sujet » thiếu « point ».

Phải chi « Gió hiu hiu mát, lòng bàn khuân buồn (point) cỏ lẽ cũng nên đặt một một cái « sujet » vào đây nữa rồi hãy Ngâm nghĩa trước sau, dụ chị có mùi cao riêng rảm (point) Non đôi bóng ác hầu chen. Rồi mới đặt một cái « sujet » nữa để mà đưa cảm Toan lên xe ra vẻ... v. v. Như vậy thời có lẽ phẩm theo lối Pháp-văn, nhưng lại chỉ riêng cho những người sành theo lối Pháp-văn nghe mà thôi chớ đến như bọn Hán-học hay là văn chương quốc-âm lại không chú ý vào những cái point cái sujet đó, mà lại cho cái đó là làm gẫy nát câu văn, không được lưu-lợi và nhứt khí quán ha, cho nên bọn học vấn quốc âm chỉ chủ ý về cái mạch văn mà thôi, như là cái chỗ; « toan lên xe ra vẻ, bằng ,, , thời Mộng-Xuân tiên - sinh nghĩ rằng không biết ai toan lên xe ra vẻ, đó là theo phép văn thời vậy, mà theo lối văn quốc-âm ta thời lực nầy một đoạn trên chuyện nói về tình cảnh chàng Lâm-hàng-Mai và nói chàng Lâm-hàng-Mai vào ngồi bên cỗ mỹ ấy, lực bấy giờ toan đứng dậy ra về, thời hãn chắc là chàng Lâm-hàng-Mai toan ra về chớ cũn có ai nữa, vả ở đó cũng chỉ có một mình Lâm-hàng-Mai mà thôi, cũn có ai là hai người đâu mà sợ lầm, vả lại phép văn nôm của mình cũng không cần câu nệ bắt phải có sujet có verbe nghiêm khắc lắm làm chi vô ích.

Lại như đoạn trên gió hiu hiu mát ... thời « gió mát, lòng buồn nhu cao, rừng rậm, ác tà » mỗi cảnh mỗi tình, nó là mỗi thứ tài liệu để miêu họa lên trên bức tranh người buồn đối cảnh đó mà thôi, nó cần phải liên-lạc với nhau, chớ không nên chắn đứt phần nào ra phần ấy.

Còn như chữ « nghe » mà hai tiên sinh muốn bỏ đi, thời tôi thiết tưởng bỏ cũng được mà để cũng được. Vì nó là một tiếng trợ-ngữ để thêm sức mạnh cho chữ « nghe » trên kia. Chớ nó không phải là một chữ mành lái (nhân tự) ở trong câu mà mình cần phải sửa đổi thêm bớt. Thì du như, mới câu nầy: « Sách có chữ rằng: thiên bất dưng gian » thời cái chữ rằng: muốn có cũng được mà không cũng không có quan hệ chi cả, thời mình cũng không nên ra luật khiêm khắc làm gì cho thêm phiền, nhưng nói vậy thời hai tiên sinh chắc cũng chưa chịu là chữ « nghe » chưa thừa, vậy tôi đã chẳng bớt đi mà xin thêm bào một chữ « như » nữa.

Vậy thì ý đến câu tự nghe kỳ thời nghe « như » giọng của ... Ấy chữ nghe Như ấy là thừ chữ đối không khi nào nói đọc chiếc được, mà ông Vân-Bình khi viết chữ nầy ấy thời trong ý chắc cũng đã ngụ có chữ « như » ở trong rồi vậy, chỉ không viết ra đó mà thôi.

Nói tóm lại thời văn nôm không nên toàn thể phải theo luật Pháp-văn, có khi theo lẫm lại nhứt lệt cái hay đi, cho nên tôi thiết tưởng phải nên dung hợp cả hai bên thời mới phải.

Nhân dịp nầy mà tôi lại được biết cái qui hiệp của hai tiên sinh và xin ra hai tiên sinh cũng là người có lòng với văn nôm cả. Vậy tôi xin bài giải cả hai bên rằng luận bút chiến nầy đến đây là vừa rồi vậy, và xin khuyên cả ba tiên sinh đã có lòng với quốc văn thời nên đồng lâm hiệp lực mà vun đắp cho quốc văn, chớ nên mượn chấn vận đến mà bỏ ra chiến địa đặng thương tàn nhau, thời mất cái nghĩa hay, mất cái tình liên lạc trong nghĩa thanh khí với nhau, bài bác nhau lâm, sẽ thành ra mối ác cảm, thời rất là vô ích vậy.

VÂN PHONG (Huế).

DÁM THẮT HỌNG TẠI LÀNG TÂM-LẬT

Ngày 24 Août nhằm mồng 6 tháng bảy Annam; có một bà già tên là Buồi tuổi hơn 60, Chồng rồi có chín mươi bà liêu sống với một sợi dây oan nghiệt; khi người thầy đặng thì 7 giờ tối. Thương thay! gia chẳng trót dòi!!

(Bởi sự bà Buồi thất bọng trên đây; mà buộc tôi phải nói dông dài; trường cũng bổ ích cho đời, xin chư độc-giả chớ rằng: tôi nhiều chuyện).

Lối 6 giờ tối, tôi đề bước đến nhà ông Danh là chánh-lục-bộ làng nầy. Khi đến nơi, tôi cùng ông Danh đang trò chuyện chừng nửa giờ, kế có người đến bảo rằng: bà Buồi thất bọng. Khen cho ông rất lẹ lân và giữ trôn phận sự. Khi nghe bảo vậy ông liền cùng tôi chạy lập tức tới đó và bồng bà dở lên, còn tôi thì lấy dao mà cắt dây; rồi để bà nằm sấp trên ván tôi bèn dùng cách bóp hai bên ba xương non của bà, theo cách cho thở tạm, trong chừng nửa giờ thì mình bà đã lạnh cứng. thời hết cứu rồi, vì tuổi bà đã lớn khí lực đã suy. Lúc ấy người lối xóm đến cũng đông nên ông Danh có cậy vài người ở đó giùm canh giữ; còn ông thì thân hành đến báo với thầy cai Dương-Ny tổng Nhiêu-phủ (Sóctrang). Thầy cai nầy có tánh thuần hậu ôn hòa, lại hay làm đoan làm phước; nên khi nghe ông Danh đến báo thì ngài đi đến tận nơi; rồi ra thì mới hay rằng bà không chồng con chi cả, nhà lại nghèo nàn, nên ngài cho một chí bạc gia đình hai chục đồng và dùng coi chôn cất xong xuôi. Thiệt là Buồi nầy lấy làm có phước lắm nên mới được một vị cai tổng xưng đáng đứng coi chôn dám xác của bà. Tánh linh thầy cai Dương-Ny nói trên đây biết thương kẻ khốn cùng biết giúp người nghèo khó, thiệt đáng kính thay đáng phục thay. Vậy tôi đề lời chúc cho ngài đặng gia quan tấn tước, vinh viễn miên trường và hồn bà Buồi cũng phải linh thiêng theo phò hộ ngài nhưng đều mạng mạng.

Còn phần tôi đây, không phải làm thầy, nhưng có học chút nào thì hay chút nầy. Vậy tôi sẽ để mấy lời sau đây; ngõ cùng quí công cũng nhiệt thành giùm lưu ý.

Cách cứu-cấp người chết ngột:

Khi nào gặp kẻ thất bọng hoặc người chết trôi, bắt kỳ là chỗ nào thì mau lay cùng người, chẳng cần cao hay vói quan-làng gì tất cả, nếu có đông người thì càng tốt, hàng không thì mình cũng được.

Như gặp người chết trôi, chẳng cần đờn-ông đờn-bà, hay là con trai con gái gì, bao lớn cũng phải lập tức rờ nơi ngực như còn nóng hay chơn còn mềm (mới ở chết) thì cho thì cứu được, mình phải mau tay lột hết áo quần của người phải ngột, rồi để nằm sấp lại, còn áo quần cần nó thì phải lấy kẻ nơi ngực và nơi đuôi, dùng cho lỗ mũi và miệng dụng đất. Người cứu ấy phải một chơn đạp nơi bàn tọa còn một chơn thì chịu dưới đất mà ngồi cho cứng; sẽ hai bàn tay ra mà bóp hai bên hông, nơi xương sường non của kẻ ngột, cũng đừng làm mau lẩm hay là chậm lắm, nhằm chừng một phút đồng hồ 20 cái là được; nếu có đông người thì đừng lừa mà hơ và bóp cùng mình kẻ ngột; làm như vậy trong chừng 2 giờ đồng hồ thì đó. Khi trong hụng kẻ ngột oc nước ra thì thở được; chừng ấy sẽ lấy quần áo khô mặc cho kẻ ngột, hoặc mền mùng gì đắp lại cho kín cho ấm cũng được, như có rượu mạnh thóa vào mình, rồi hơ lửa mà bóp thì càng tốt lắm.

Chừng người bịnh thiệt tỉnh lại rồi, phải lập tức rước thầy lại cho uống thuốc, chớ mình không phải thầy thuốc mà cho uống thuốc bậy bạ vào thì càng thêm hại, vì trong lượng đã có nước nhiều rồi.

Cách cứu cấp người thất hụng cũng đồng một ý kiến, nhưng chẳng cần phải cởi quần áo, vì không ngột. — Khi gặp người thất hụng thì lập tức đở lên chỗ đàn dân đông hoặc thảo dây hay là cắt dứt cho lẹ, rồi rờ nơi ngực như còn nóng hay chưa còn mềm và lưỡi chưa lẹ ra thì lập tức đem xuống cứu cấp thời như cách nói trên kia.

Như trên cây cao quá thì phải mau tay lẹ làm lấp cách nào đem xuống cho người khỏi té. Nếu trên cây cao quá mà đề cho rớt xuống đất thì không thể cứu được.

Trong 2 cách cứu cấp kẻ ngột nói trên đây: Nếu làm cho bật thiệp lẹ làm theo y như vậy; trong 10 người có thể cứu sống được 3 bốn người.

Khi làm rốt cuộc rồi mà không thể cứu sống được, chúng ấy sẽ bảo với quan-làng cũng được, mình không tội lệ gì tất cả. (Bà Buồi nói trên đó, tôi cũng có làm y vậy, nhưng tuổi bà đã lớn, khí lực đã giảm; chớ chi lúc ban đầu mà người thấy đó, biết cách cứu cấp nầy thì cũng mia mai, hay là số lịa đã đến chưng nầy mà thôi.)

Vậy xin các đứng nhiệt thành giùm lưu ý, vì cứu sống được một người ơn không phải nhỏ, và phải đứng nhác, đừng sợ tai họa gì cả,

TRỊNH-TÂN-SĨ

(Trong sách Dưỡng-sanh có nói — Sách nầy có bán tại nhà in Union của Ông Nguyễn-văn-Của, Saigon.

VÔ TUYẾN-ĐIỆN

Ngày 28 Août 1925

Đại-Pháp

Ông Caillaux tổ bày cho tòa Nội-các chuộc thương nghị của ngài bên thành Londres. Ông Painlevé cảm ơn ngài hết lòng làm cho ý kiến Langsa và ý kiến Ang-lê đồng nhau.

∴

Ếch-banh

Thành phố Saint-Sébastien có thiết một đại tiệc để mừng chiếc tàu « Sarmiento ».

∴

Nhựt-bổn

Chiếu thứ tư có xảy ra một trận bão to lâu nay chưa từng thấy. 14.000 căn nhà ở Đông-kinh và ở xung quanh đều bị ngập. Có nhiều chỗ đã cất lên nói rớt xuống, đề chết hại người, làm cho nhiều người bị vít. Tại Spa Hakone nhiều nhà cửa bị nước trôi, ở chưa nói Fuji Hyama mười một người bị chết. Xe lửa và xe điện phải tạm ngưng, sáng hôm qua mới chạy được.

Tháng Octobre sẽ khởi thương-thuyết lập một tờ nghị hòa thương-mãi cho hai nước A-lơ-mâng và Nhựt-bổn. Vấn đề mâu nhuộm đã là cốt yếu nghị-nước ấy.

∴

Ang-lê

Vì vấn đề chiến-trái có lẽ Ang lê chịu cho Langsa nạp mỗi năm 12.500.000 đồng livres sterling trong 62 năm. Nếu có kỳ hẹn thì sẽ hạn cho đến năm 1930.

∴

A-lơ-mâng

Thơ trả lời của A-lo-mâng đã gửi sang Đại-Pháp hồi chiều hôm qua.

∴

Phi-luật-tân

Quan ly de Pinedo đã đến Manille hồi sáng hôm qua. Cuộc hành trình từ Zamboanga đi ngang Cebu và Atimonan rất cực khổ. Trời mưa dông phải đợi bốn ngày trên mới xuất hành được.

∴

Ma-rốc

Binh Pháp đã hiệp nhau ở hướng Đông xứ Branco và đã sắp đặt xong xuất chiến trận như đã tính trước. Bọn chưa hàng đầu thì thối về hướng Bắc. Ở miền trung-ương phi-công bắn phá Dejbel Massaoud và Djebel Medjouna. Ở hướng Tây xung quanh thành Cheefouan đương vận động.

Quan Thống-soái Lyautey đã xuống tàu hôm qua tại thành Casablanca.

Trong lúc quan Thống-soái Pétain đáp tàu đi từ Marseille qua Casablanca, thông tin báo « Action Française » vấn nạn ngài. Ngài nói: « Ta đắc lịnh đánh Abd-el-Krim, « bao giờ ta thu xếp xong thì ta đánh; ta « không nói chừng nào đánh, đánh tại đâu « hay là đánh cách nào ». Ngài lại tiếp nói có lẽ trận giặc nầy không đây-đưa ra lâu đâu.

∴

Huê-kỳ

Huê-kỳ chịu dự nghị ở Hội-nghị thương-chánh Trung-hoa. Báo « Daily Express » nói rằng đại-biểu của Huê-kỳ ưng ý sự trả lần tân quyền thâu thuế thương-chánh lại cho Trung-hoa.

NỘI BIẾN TRUNG-HUÊ

Phân tay đạt mặt

Mấy hội nhỏ nhỏ nhập vào hội chánh thương-thương, cùng nhau nhóm kín đặng bàn tính phân tay với hội chánh công-thương.

Sự chia phui nầy cũng bởi sự chi phú quá độ và sự gian giảo của mấy ông Hội-trưởng trong hội chánh công thương mà ra.

∴

Dân làm công quá khổ

Bộ Thông-thương cho phép tăng lương của mấy người làm việc sở Điền-tin. Nhưng bọn phế công lại một lòng không nhận hẳn sự tăng lương nầy vì tăng lên chẳng bao nhiêu. Bọn dân khi trước ăn một tháng 20$00 bây giờ nài ăn cho được 52$50 mới chịu trở vô làm. Vậy sở Điền tin cho bà tánh đặng hay: Nếu có thư từ chi thì đem lại đăng sở Điền-tin chánh mà hỏi, đừng bỏ theo mấy thùng thơ ngoài đường. Còn thơ từ gởi đến cũng phải bồn thân đến sở Điền-tin chánh mà lãnh.

Động-pháp thời-sự

SAIGON

Khéo kiếm chỗ mà chết!

Hồi sớm mai hôm qua, chẳng rõ tên Annam nào không biết, buồn vì nỗi gì, vì duyên vì nợ hay là vì tinh, hay là buồn nỗi sự thất thiệt thà, bèn vào trung-của-tiêu tại chợ Bến-thành mà treo mình tự tử. Làng sớm mai ra người chợ mới xơn xơn bước vô ngó thấy liền bật ngửa, thiếu chút nữa té . . . . . trong quần.

Lập tức trí hô lên, hôi quản thử nhi đến làm ăn-lết. Còn tử-thi thì chở vào nhà mồ.

Thiệt chủ nào bậy là lăng quá! Muốn tự tử thì cũng kiếm chỗ nào cho sạch sẽ mới chết không được hay sao, lại vào làm chỗ hôi thối như vậy.

∴

Đầu bếp gian hùng

Cô Nguyễn-thị-Thanh, nhà ở tại đường Paul-Blanchy, số 257, bấy lâu nay vì nhà cửa có ăn, nên có có mướn một người đầu-bếp tên Cam đến Bắc-kỳ, để lo việc bếp-núc cho cô rảnh tay. Cũng tưởng rằng người Bắc-kỳ tô-tế hơn người Nam-kỳ chút nào, chẳng dè vừa rồi đây tên đầu-bếp ấy thừa cơn cô vắng mặt bèn lấn ra đi, đoạt hết 30 đồng bạc và hai cái giấy cầm-đồ cầm tại tiệm Saigon.

Bỏ, ráng mà tin cho đỡ nỗ, hễ chừng cái mâu tham nó nổi dậy thì ai cũng như ai vậy mà.

∴

Mất của khá quá

M. E....., Architecte, nhà ở tại đường Legrand de la Liraye, số 230, vừa rồi đây không biết bơm nào đâu là mất lẽ lối nhà ông lấy hết một số bạc 283 đồng rồi cúc mất.

Lâm chừng ông bay mất mày đâu xanh ngắt, đừng chết lưỡi hít hà mới lạc rồi xuống cớ bớt. Thì vậy! Hễ mất của thì cứ việc đi cớ chớ biết làm sao. Cha chà! Mà e cho không rõ mất thì chắc là rõ đây cũng ăn trọt quá!

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Hai chị em đều gặp vận bỉ

Vừa rồi cô Nguyễn-thị-Tu và cô Nguyễn-thị-Hoa là hai chị em ở chung một nhà tại đường Duranton, số 21, chẳng rõ sao mà vận bỉ quá, bị bọm nào đâu không biết, lỏn vào nhà của hai cô lấy đồ-đạc cũng khá. Cô thứ nhứt mất quần-áo giá đáng 68 đồng. Còn cô thứ nhì thì mất quần-áo và đồ nữ-trang giá đáng 88 đồng.

Làm chừng hay ra thì cô nầy nhìn mặt cô kia, cô kia ngó mặt cô nọ mà thở ra, nghĩ hai chị em mình cái thời-vận sao mà xui-xẻo quá chừng. Nhưng bây giờ biết ai lấy đâu mà tìm, thôi thì cô một lẻ là đi xuống cớ bớt là xong.

∴

Ráng coi chừng nó mà !

Cô nguyen-thị-Trinh, không có làm nghề gì, nhà ở đường Douaumont, số 117; mới hồm 19 Août nầy đây, trong khi cô mắc việc đi vắng có một lác; chẳng de chừng về ngó trước ngó sau, kêu hoài kêu hãy mà cũng không thấy tên đầy-tớ của cô là thằng Tran-van-Lanh, 15 tuổi, nó lên tiếng. Cô lấy làm lạ quá, tưởng chắc nó có việc gì đi đâu đó, nên ráng ngồi đợi nó. Đề đâu đợi một ngày một biệt, cho đến tối cũng không thấy nó về ; chừng cô mới hay rằng thằng Lanh nầy nó đã trốn.

Thật tình nó không có lấy món gì trong nhà cả, mà có 15 đồng bạc tiền nó mượn trước của cô đó thôi. Gốc thằng nầy ở tại làng Tân-thới-Trung (Giadinh) gần Hóc-môn.

Thằng nhỏ nầy thật bạc-bẽo quá ! Mà nghĩ cũng chẳng lạ gì, cái thứ đầy-tớ đợi nay mà trông gì nó biết hoài ân niệm nghĩa. Vậy thì ai có đầy-tớ cũng ráng mà coi chừng phải ráng mà tin tin phòng phòng mới được chớ. Mà nhứt là thằng Lanh nầy thì làm gì nó cũng lanh lẹ lắm, nên phải ráng giữ-gìn, đừng tin quá mà có ngày mang hại.

∴

Giết nhau tại tiệm hút

Hồm bữa 27 Août nầy, vào khoảng 12 giờ rưỡi trưa, tại tiệm thuốc á-phiện ở đường d'Espagne, số 213, có một gã mình - hương tên Tư Cao kêu là Tư Cho mà cũng kêu là Nhân, 40 tuổi, không có làm nghề gì và cũng không có nhà cửa ở đâu cả, chẳng rõ đang khi nằm chinh-chúng hút tại tiệm đó, cao-hứng về câu chuyện gì mà đến nói rầy-rà với một người Annam tên Nguyen-van-Giác kêu là Phú mà cũng kêu là Tàu-Bay, 35 tuổi, không nghề nghiệp gì và cũng không nhà cửa nữa. Đoạn một lát tên Minh-hương nầy tới đâm Tau bay một cái nhào xuống chết tươi.

Lập tức ai nấy đều hoảng kinh tri hô lên, linh lẹ thập bắt tên Minh-hương, còn thầy Tàu-bay thì chở vào nhà mồ.

Đây chắc là đang khi cao-đàm hùng biện, hai đàng cãi lẽ làm sao đó nên mới xảy ra nông nỗi. Thật nghĩ cũng là hại thay cho mấy anh bợm hột thường hay kiếm những chuyện bá-láp mà nói sang đàng, thì tự nhiên làm gì cho khỏi sanh ra đều nhơn-nhơn.

∴

GIADINH

Tình đời quá ngán !

(Câu chuyện mới chảy hai cái)

Làm cha mẹ ở chẳng trên đạo cha mẹ cũng nghiệt, làm con mà không lanh tiết con lại càng gay. Tình đời mật lắt mật xấu mà người đời lại xẩn bẩn theo ở cái xấu rất tự-nhiên thay !

Số là trong xóm tôi có một bà già có ba đứa con, hai gái một trai. Cái đau lòng để cả chồng, còn gì thứ trai trai nhà chưa định bề nghi thất. Ta gì em vợ anh rể chung một nhà, chẳng thế... sao đang. Lửa bén rơm bao đâu cháy ngùn sau chuyện phương lý bất đào, rẽ mây trông tỏ lối vào thiên thai...

Là mẹ cũng hay lại đành bít tai ngơ mắt, để cho cặp oan ương càng ngày càng lộng, càng lâu ong dông ở vò. Đến ngày nhuy nỗ, hoa sẻ, đứa con sanh ra kế chết. Đến thế thì thôi... cho nó ở với nhau cũng không là, trước không nói, sau cũng nên hàm thinh, để cho rộng đường thì giờ thôi luôn... Cái nầy không, cố thằng ở của M. 9.. thấy cô nọ sắc sảo mặn mà mượn tiền chủ sinh nghĩ ba chục. Thấy tiền chóa mắt bà mẹ bèn xán tay xới gốc, bưng cây trồng trong miếng đất một bên, Ấy là đã giựt vợ bạ của rồi mình bắt gã cho tên đầy tớ nó, Dì vậy thì thôi hề rước đến nhà, tình xưa vừa bước vô ngõ thì chuồi thả, chuồi ơi, móc cán nhiều tiếng bất thanh. Thiệt là me không tròn me, con chẳng lành con, nhứt lãnh nơ nhơn nữa tánh, đừng làm thói kiến tài ám nhãn...

Một người ở Hàng-điệp
Gò-vấp Ấp trung-nhi

∴

CHOLON

Xi được xe-hơi

Đó mới thật là lạ đa. Thuở nay người ta có xi được thì thường ít được những là tiền bạc, hoặc là món ăn, chớ còn xe có ai làm rớt hàng xi được. Thế mà mới hồi hôm rồi đây lính tuần cảnh trong Cholon đang khi đi rốn đường xây xi được một cái xe hơi số 2877, không biết của ai làm rớt tại đường Boulevard Frédéric-Drouhet, thân trên nhà thờ một chút.

Nghe nói xe-hơi nầy của M. Tran-van-Dương ở Chaudoc thì phải. Thế mà cớ sao lại bỏ rớt chốn nầy, cớ sự bọm nào moốn đoạt mà tình nuốt không nổi nên đem quăng đo chăng ? Chớ gẫm cái xe-hơi chẳng phải là món chơi mà bỏ hời-hợt như vậy.

∴

GOCÔNG

Cho ngủ nhờ một đêm, tốn hết 20 đồng bạc

Mới hồm 23 Août nầy, vào lối 6 giờ chiều, có tên Cong-v-Xuân đến nhà của Hang phong-Hua xin làm ơn cho tá-túc một đêm, nói rằng vì rủi đi lỡ chơn trái bước.

Chủ nhà thấy người cầu xin như vậy, chẳng lẽ hợp nào nên cũng sẵn lòng nhơn cho chàng ta ngủ một đêm. Người ở được như vậy cũng là người đại ân chớ phải chơi sao, lẽ gì phải biết rằng : một đêm nằm nhờ bằng một năm ngủ, mà chớ ngày đáp nghĩa mới phải, có lẽ đâu nằm đêm dậy lỗn-ra lỗn-rỗn, chẳng có nói một tiếng gì, lại còn bỏ theo tại một tấm giấy 20 đồng là khác.

Cách chừng chủ nhà thức giấc dậy, thấy khách đâu mất, bèn lật đật coi lại thì tấm giấy 20 đồng cũng theo khách mà bay luôn.

Chủ nhà nổi xung lên bèn đi lại cớ bót son-đầm sự đời nó như vậy đó. Thật là Khách chơi kiếm gà quan quá. Sau có ai chợt lại lược đừng có trọng gì ai cho tá túc nữa nghe !

∴

VỊ CÂN NGÀY GIỜ
nên xin dình lại

Ngô công các môn-đệ của ông Lê-văn-Lưu, Giáo-sư trật phẩm hồi hưu phó honoraire, Cholon.

Theo lời bố-cáo mấy hôm nay, nghĩ vì trời 38 năm công-nghiệp, ông Lê-đại-Nhân sắp hồi hưu dưỡng lão. Dịp tối đã tới để cho các vị cô thọ giáo tại trường Cholon, tỏ tất lòng thương mến cùng ngài, vì đã ra công dạy dỗ chúng ta trong lúc thiếu niên.

Ngày nay chúng ta đều nên nhà, nên cửa, tuy kể chơn trời, người góc biển, thật xa cách mặc lòng. Song xin chúng ta hãy nhớ lại chút công người vun phân tưới nước, tây nhánh xấu khi xưa. Bởi cớ nên chúng tôi định đặt một tiệc mọn để đãi ngài tại rạp hát Cô-Tăm, ngày 15 Août 1925. Tiền chung đậu tính mỗi người là sáu đồng (6$00).

Nhưng vì ngày 15 Août thì tính lại nay đã hầu đến rồi, mà công-cuộc để lo thiết tiệc sắp đặt chưa đặng hoàn-toàn ; nên buộc lòng chúng tôi xin cáo lỗi cùng chư quí vị hảo tâm ; TIỆC ẤY XIN ĐÌNH LẠI ĐẾN NGÀY 12 SEPTEMBRE 1925.

Vậy thì các học-hữu xin ráng hiệp lực với chúng tôi, đặng lo cho việc-mau thành-tựu.

Ai muốn dự tiệc, xin gởi mandat cho M. Lê-minh-Nguyệt, Directeur de l'Ecole élémentaire de Cây-gõ Chợ-lớn-Binhtây.

Còn như vị nào vì cách trở xa-xuôi không thể dự tiệc, mà có lòng gởi mandat về, thì chúng tôi rất cảm ơn.

Như qui ông có gởi thơ cùng mandat xin đề giùm tên họ, nghề-nghiệp, chỗ ở cho rõ ràng, đặng tôi biết mà bồi ân khỏi lạc.

Le Président du comité,
BÀO-TRUNG-HẬU.

PENSIONNAT

Huỳnh - văn - Chợ

CHOLON.— Route Mytho

Trường dạy thi bằng-cấp sơ-học và bằng-cấp tốt nghiệp (Certificat d'études primaires et diplôme de fin d'études complémentaires).

TỰU TRƯỜNG
NGÀY 17 AOUT 1925 — nhằm 28 tháng sáu Annam.

Xin quí ông trước đặng bản trường gì dành chỗ.

TRUYỆN
TÔ - HUỆ - NHI 3 cuốn (trọn bộ) giá... 0$25
OÁN-BỘNG-QUÂN 1 à 6 (còn tiếp) giá... 0$20

Tàu đi các nước

Tàu chạy đi Trung-quốc Nhựt-bổn

Chiếc CHANTILLY chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn ngày 30 Août 1925, 10 giờ.

Lãnh đồ Chargts.ngày 30 Août
Giờ chót ở sở điện-tín 8 giờ.
Giờ chót ở M. M. 9 giờ.

Lãnh thư từ ngày 30 Août
Giờ chót ở sở điện-tín 8 giờ rưỡi.
Giờ chót ở M. M. 9 giờ rưỡi.

∴

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc CHILI ở Tonkin sẽ đến Saigon ngày 8 Septembre.
Chiếc REAM ở Bangkok sẽ đến Saigon ngày 31 Août.
Chiếc CEYLAN ở Colombo đã khởi chạy qua Đông-pháp hồm ngày 27 Août.
Chiếc PAUL-LECAT ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ tới Saigon ngày 4 Septembre.
Chiếc CAMRANH ở Tonkin sẽ đến Saigon, ngày 6 Septembre.
Chiếc PORTHOS ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon ngày 9 Septembre.

∴

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc PAUL-LECAT sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 7 Septembre.
Chiếc PAUL-BEAU sẽ chạy đi Singapore ngày 30 Août, 8 giờ.
Chiếc REAM sẽ chạy đi Bangkok ngày 4 Septembre.
Chiếc PORTHOS sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn ngày 12 Septembre.

Bịnh ghẻ chốc
(bịnh phát trong chốc lát)
Các người đã thấy hay nghe đến thuốc thần kỳ bịnh chốc lở mà chữa khỏi hết, thì hãy mua thuốc thần
FLORENTINE
Giá mỗi chai 0$60 bán tại các tiệm thuốc tây và tiệm FLORENTINE

PENSIONNAT

Khương-hữu-Phụng

VINHLONG

I. Khóa thi bằng cấp tiểu-học (session du 15 Juin 1925) 63 trò thi, đậu đặng 62 trò.

II. Khóa thi bằng cấp sơ-học (session du 6 Juillet 1925) 19 trò thi, đậu đặng 9 trò.

Ngày tựu trường : **2 Août 1925.**
(3 tháng sáu Annam).

Tàu chạy Lục-tỉnh

Chiếc L. BLANCHET chạy đi Cambodge Laos, ngày thứ bảy 29 Août 1925, 9 giờ tối.

Chiếc NAMKY chạy đi Ouest, ngày thứ sáu 28 Août 1925, 9 giờ tối.

Chiếc ANNAM - KHMER chạy đi Cap-Saria, ngày Lundi, Mardi, Jeudi et Vendredi, à 9 heures. Samedi, à 12 heures.

MỚI XUẤT BẢN

Sách

Mẹo Annam (Abrégé de Grammaire Annamite par P. Ký . 1 $ 60
Từ thư (tome I) par P. Ký . . 1 00

Tiểu thuyết :

Chuyện lạ thường (trinh thám tiểu thuyết) par Trương-quang - Tiên 0 25
Cũng vì tình (tiểu thuyết tây) dịch giả : Mlle Lê-thị-Tuyển. 0 30
Bán tại nhà in Union, 157 Rue Catinat Saigon.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 29 Août 1925.

GIÁ BẠC

	29 s	28 s
Nhà-nước.	12 F. 35	12 F. 30
Ngân hàng Đông-pháp. .	12 35	12 30
Société de Gérance de la Banque Ind. de Chine.	12 35	12 30
Hongkong Shanghai. . . .	13 43	13 50
Chartered Bank.	12 35	12 40

∴

MỄ CỐC

Giá lúa chỗ đến nhà máy Cholon bao lấy luôn gió 100 kilos.

Vinhlong (Gạo-mới).	5 : 85	à 6 95
Gocong (Gạo-mới).	6 10	à 6 20
Bai-xau (Gạo-mới).	6 05	à 6 15
Bacliêu (Gạo-mới).	6 05	à 6 10
Nanvieu (Gạo trắng mốc cũ. .	5 45	à 5 5
(Gạo đỏ mùa cũ. . . .	5 15	à 5 25
Giá thường (Gạo mới).	6 01	à 6 11

SÁCH
Thời-Sự Cẩm-Nang
In mới rồi

Thường năm bổn-hiệu xuất bản một cuốn **THỜI-SỰ CẨM-NANG.** Trong đấy có đủ các sở, các ty và tên họ các viên quan nhà-nước, các lời ngôn cận ích cho hương-chức làng đăng mà làm việc quan. Lại có vài quyển Tiểu-thuyết rất hay để chư qui vị xem chơi giải muộn.

Cuốn năm 1925 (Ất-Sửu) đã xuất bản rồi. Vậy qui vị muốn mua, xin gởi thơ và mandat cho :

H. NGUYỄN-VĂN-CỦA.
rue Catinat 157, Saigon.

Giá một cuốn..... 0$60
Phụ thêm tiền gửi.. 0 24

Morlant
(de la Marne)
Champagne
EXTRA QUALITY
Reims
Exclusivité "DUBONNET"

Rượu *Sam-banh* nầy dùng cho các vị quen thạo.

Hãy uống nó thì các ông sẽ chịu nó liền!!!

Có bán trong các Nhà-hàng gốc và các tiệm bán đồ hoa trứ lớn.

Đại-lý chánh trong cõi Đông-dương :
ông
CHARRIERE DUFOURG GARRIGUENC
và Công-ti

Maison NGUYỄN-VĂN-TRẬN
96. — Boulevard Bonnard. — Saigon

TRIỆU-VĂN-YÊN, Propriétaire,
Agent exclusif de la Teinture **« IDÉALE »** *en Cochinchine*

Mới qua trên 1,000 đôi giày cao-su bố trắng, semelle tráng ong
CỦA CANADA HIỆU:
« Fleet-Foot »

chắc bằng ba các thứ giày cao-su khác
Bán lẻ 3 $ 50 một đôi — Bán sỉ tin giá riêng

REMISE 10 % CHO CÁC HỘI TENNIS

Có lãnh đương raquettes

1° Dây đen của Anglais nhứt hạng.....	6 $	00
2° Dây đen của Anglais nhì hạng.....	4	50
3° Nửa dây đen nhứt hạng, nửa dây trắng..	4	40
4° Nửa dây đen nhì hạng, nửa dây trắng...	3	60
5° Dây trắng.....	2	80
6° Sữa mỗi sợi dây đen giá.....	0	20
7° Sữa mỗi sợi dây trắng giá.....	0	10

Xin dương thử một lần, mới thấy sự chắc chắn và khéo
Envoi Contre-remboursement

NOTA.— Thơ và Mandat, xin đề tên Triệu-văn-Yên nhận lãnh.

Lãnh Bưởi — Xuyến — Băng — Lụa — Lượt
Sa van minh — Vải mạy mùng
MUA SỈ VÀ MUA LẺ TẠI TIỆM
ĐÔNG-MỸ
HANOI - 41.— Rue des Cantonnais.— HANOI

Sẽ được bằng lòng, hàng kỹ, giá rẻ, gởi lanh lẹ, và cẩn thận

Quí-khách ở Nam-vang mua hàng tại tiệm ngành của tôi là tiệm ĐẠI-THẠNH, ở đường Quai Piquet số 29-30 cũng được hàng tốt, giá rẻ. Song giá trong ấy phải cao hơn giá ngoài nầy vì sự chi-tiêu nặng nề.

Công văn

M. Huỳnh-như Cang, Cai-tổng hạng nhứt ở Soctrang được phép nghỉ 5 tháng kể từ ngày 15 Août 1925.

∴

M. Trần-văn-Châu, Lương - y thì sai hậu bổ, giúp việc tại nhà thương Chợ-rẫy đặc lịnh đi hành sự tại nhà thương Phú - quốc (Hà-tiên) thế cho quan Lương - y thì sai Nguyễn-hòa-Nhã, từ chức.

MM. Nguyễn-văn-Ngọ, Thơ ký hạng nhứt giúp việc tại tòa bố Travinh, Lê-minh-Tâm, Thơ ký hạng nhì, giúp việc tại tòa bố Hà-tiên và Nguyễn-văn-Nam, thơ - ký hậu bổ giúp việc tại tòa bố Tanan, đồng đốc lịnh hỗ đi tiếp sự tại dinh Hiệp-lý (phòng nhì) thế cho ông thừa biện Nguyễn-văn-Bé, nghỉ phép, thầy Thơ-ký tạm Trương-văn-Hồ, từ chức, và thầy Thơ-ký tạm Lê-văn-Cương bị sa thải.

MM. Lê-văn-Ninh, Thơ-ký hạng tư, giúp việc tại tòa bố Bentre và Nguyễn-văn-Vàng Thơ ký hạng sáu, giúp việc tại tòa bố Châu-đốc đồng đốc lịnh hỗ đi tiếp sự tại dinh Hiệp-lý phòng ba thế cho MM. Nguyễn-hữu-Đức và Huỳnh-kim-Lộc, Thơ-ký tạm đã xin từ chức.

∴

M. Đặt-quang-Đẩu, Giáo-tập hậu bổ dạy tại Tỉnh Bạch - giá, vì có đơn xin nên đã được từ chức.

M. Nguyễn-như Cư, Thơ - ký đánh máy tạm, giúp việc tại dinh Hiệp lý vì có đơn xin nên được từ chức.

Trung Bắc

HAIPHONG

Ngã xe cộ

Ngày thứ tư 12 Août, tên Ng-thị-Tâm làm nghề cu-ly, nhà ở Hàng-kinh kéo một chiếc xe hàng xuống đốc cầu Joffre chẳng may vô phải một chiếc xe tây hiệu P. H. H. bị vênh cả hai bánh. May người chẳng can gì.

∴

BẮCNINH

Tiết hạnh khả phong

Bà cả Ng-thị-Tiêu, quán làng Trà-xuyên, tổng Trâm-khê, huyện Võ-ràng tỉnh Bắc-ninh, là thân mẫu ông Ng-đức-Lựu, nay mới được ban bốn chữ vàng « Tiết-hạnh khả-phong » khá khen thay.

Cầu mưa

Trong mấy ngày trung tuần, hạ tuần tháng năm và thượng tuần tháng sáu trời nắng nóng nực quá chừng, làm cho lúa mạ cháy khô hết cả, các nông gia có bao nhiêu tiền bạc đều đổ ra thuê tát nước suốt cả đêm ngày, song coi bộ không cứu được. — Các quan địa-phương đi cầu mưa hết sức mà chẳng thấy mưa hột nào, nếu trong mười ngày nữa không mưa thì ruộng trưa mất hết

ĐỔI LỜI NGÔ CỪNG
mấy chức việc trạm Mỏcày

Đã hơn một tháng nay thường nghe nhiều ông phán nhà thầy kiện, báo, hay là báo gốt trẻ, thì tôi không để ý trách phiền chức việc soạn thơ chửi nào, vì tôi ngỡ chư anh em thân quyến của mình nơi nhà trạm xét coi trước rồi trả lại cũng vô hại.

Xét cho tớ báo là một tờ mở trí cho nhân quyền hữu ích cho xã-hội, mỗi khi tôi coi rồi, liền trao cho bằng hữu xem và tôi còn cổ động cho tờ báo là khác, chớ tôi không có đa trách phiền đâu Ký. Nhưng buồn cho chức việc sạm thơ Mỏcày ba ngày nay đều gởi báo trả (20-21-22 Août 25). Hay là vì tình sai mà phải để cho coi vậy ? Báo gởi trễ 2 ngày dồn lại 1 bữa à tờ báo tại nhà tôi, cái phần đó chẳng nói chi, đã làm ngán xét coi rồi không niềm lại tức tế, lại còn lấy bớt bết một tờ ruột số báo Lục-tỉnh nº 2105 ngày 20 Août, thời là buồn cho chớ. Báo chương là một cái tin tức của người mua báo ngóng trông mỗi ngày hầu sớm biết, mà cậu thường xuyên làng đem lại lặt xem không thấy chi hết. Tôi cũng khen cho cái hạng biết chơi theo kiểu văn-minh đó !

Vậy tôi xin chức việc trạm Mỏ-cày khế giữ trọn phần sự, nếu hậu tân lại phải sơn kỳ cang, ngay mà có bao nhiêu tờ báo thơ, trát về tổng nào, rồi nhựt kỳ vào sổ, trao liền qua xe thơ tự nhiên nội buổi chiều các tổng đều tiếp đủ và tôi nói cho chức việc trạm hiểu. Nếu tôi không nghe, truy tìm ra lối ấy và ai, kẻ làm quấy tự ai chịu hễ trám đàn thì cơ đồ gặp tiếm mà thôi, vậy chủ phải coi chừng cái hạng văn-minh đó nó hai chú có ngày đa.

PHÚ-QUÝ (Caimon)

TENTEZ LA FORTUNE
ouvrez lui votre porte
CHỈ XUẤT RA 18 QUAN MÀ TRÚNG ĐƯỢC
500.000 quan
HÃY MUA
Một cổ phần PANAMA à lots
Trả trước 18 quan, rồi kể đó trong 16 tháng trả mỗi tháng 20 quan chiếu theo luật định ngày 12 Mars 1900. bảo kiết chắc chắn cho những vị mua.
Khi trả tiền kỳ đầu thì qui vị sẽ tiếp dặng một số vé. Qui vị sẽ được dự vào các kỳ xổ số cho đến khi số của qui vị trúng mới thôi. Nếu một cái vé « Bon PANAMA » đều phải trúng một lot từ 500.000 quan, hoặc phải hườn lại 400 quan.
CÙNG NHƯ CHO VAY NHƯNG VỪA ĐẶNG CHẮC LẠI VỪA ĐẶNG LỢI
Có đến 200.000.000$ quan cho trúng
SẼ GỞI CHO KHÔNG QUÍ VỊ GIẤY DÒ SỐ ĐÃ XỔ RA — MỖI NĂM XỔ BỐN KỲ
Ngày 15 Février, 15 Août, 16 Mai và 15 Novembre
MUỐN DỰ VÀO CUỘC XỔ SỐ, HÃY GỞI 15 QUAN TIỀN TÂY CHO
BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, 8, MARSEILLE (France)

CÔNG-TI QUẢN-HẠT ĐẠI-THƯƠNG

GRANDS MAGASINS CHARNER

ở góc đường Bonnard và Charner

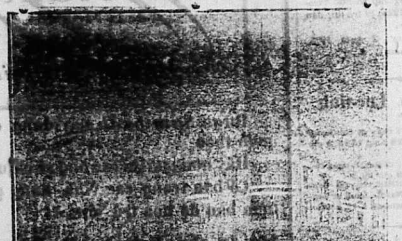

Máy nổ, đường ống điện — tại sở quản-lý số 140.
Đường ống nước — tại hàng buôn bán số 582.

Dây thép đặt tắc: MAGCHARNER.

TỪ NGÀY THỨ NHỨT A 1er SEPTEMBRE TỚI THỨ BẢY 12 TAY

Sẽ để bán rào hàng các món sau nầy:

Dầu thơm — Đồ nữ-trang — Đồng hồ — Giấy viết — Đồ bằng sắt
Đồ vệ sanh — Đồ bằng Aluminium — Dao và các vật bằng sắt — Đồ bằng chai
Các thứ đèn — Súng — Đồ dụng hút thuốc — Đồ chơi — Bàn ghế
Nón và đồ phụ tùng y phục đờn ông — Giầy — Thợ lối Âu-châu may áo quần

HÃY COI CHO BIẾT GIÁ ĐỒ VẬT THỰC CỦA BỔN-HIỆU

PHÒNG CẠT MÓNG TAY

PHÒNG TRÀ — QUÁN RƯỢU ĐIỆU HUÊ-KỲ
Có nhạc giúp vui. { Ngày thứ năm: từ 18 giờ 45 tới 18 giờ 45. Ngày chúa nhựt: từ 9 giờ tới 11 giờ.

NÊN THỪA DỊP GIÁ RẺ CAO LÚC NẦY MÀ MUA ĐỒ
SỰ NGAY THẬT LÀM CHO CHÚNG TÔI TRỞ NÊN MẠNH
Thùng thơ số 528.

SỮA
NESTLÉ

Thường dùng trong các nhà Dưỡng-dường trong xứ Nam-kỳ.

Chư-tôn phải nài cho được nhãn sữa có *«ò chim»* thì sẽ được đẹp lòng.

TIỂU THUYẾT

MỐI TO'-TÌNH

NGUYỄN-TRỌI-XUYÊN, dịch-thuật.

(Tiếp theo)

VII

Tính kế sỡ lòng

Phân-Xích là người Na-hoa ở làm vườn chốn nầy. Trước khi ở cho Mé-rô-mọt-tô, nó đã làm mướn cho nhiều kẻ ở Anh-Rê nên nó thạo xứ nầy lắm.

Đông-Giang nói với nó :

— Nầy bạn Phan-Xích. tôi buồn quá. Trong tòa lầu nầy đây có một người dân-bà còn trẻ, đó là một người trong đám dân-bà thượng phẩm bên Hoa-lăng. Người cầu xin Mé-rô-mọt-tô khứng cho người nạp của chuộc thân, mà va không bằng lòng, vì thấy sắc va đà mê-mẩn...

Phan-Xích nói ;

—Mà tại sao cậu buồn vậy ?

— Chỉ vì tôi cũng đồng xứ. Vã lại cha mẹ của người với của tôi thân-thiết nhau lắm ; dẫu khó thể nào tôi cũng quyết lo cho người ra khỏi chốn nầy.

— Tuy không phải là việc dễ, nhưng tôi dám hứa chắc với cậu rằng tôi sẽ tính khám, nếu cha mẹ của người ấy sẵn lòng trả công tôi một cách xứng đáng.

— Chủ đừng ngại. Tôi dám chắc cha mẹ người rất biết ơn, mà nhứt là nàng Tê-ô-đô-ra, người mà tôi nói đó. Người là gia phụ, được của chồng để lại rất nhiều ; người đã giàu lại đại lượng. Nói tóm, tôi là người I-pha-nho và bực cao thượng, một lời nói của tôi đủ cho chủ rồi.

— À, tôi tin lời hứa đó. Vậy thì tôi đi kiếm một người Ca-tả-lăng đã bỏ đạo ; tôi quen người đó, để loan liệu thử coi...

Nghe lời ấy Đông-Giang lấy làm lạ, hỏi:

— Sao ? Chủ nói sao ? Chủ tin tưởng một kẻ khốn nạn không biết hổ thẹn bỏ đạo mình mà...

Phan-Xích chận nói :

— Không ! Tuy là bỏ đạo nhưng không phải là kẻ bất lương. Nếu biết rõ nên thương hại chớ chẳng nên ghét va. Tôi tưởng không nên cố-chấp va nếu cái lỗi của va có chỗ dung-chế được. Tôi xin kể tóm lịch-sử va trong đôi lời :

« Va gốc-gác ở Bạc-xơ-lô-nơ, làm thầy ngoại-khoa thiện-nghệ về việc hăng-hỏ mổ-xẻ. Ở Bạc-xơ-lô-nơ coi thế không khá nên va dời nhà sang Cạt-ta-ren, tưởng rằng dời chỗ ở như vậy may phát-tài được. Hai mẹ con va mới nhâm Cạt-ta-ren thượng-lộ, chẳng dè lại gặp lủ hải-khẩu Anh-rê bắt dẫn về nơi nầy. Đều bị bán cả hai : mẹ thì về tay kẻ Mé-rơ, con lại gặp người Tuyệc khô-khắc quá. Va mới vô đạo hồi-hồi dặng tránh khỏi vòng nô-lệ gắt-gao. Đàng nọ, mẹ va cũng bị khốn-nạn dưới quyền của người Mé-rơ ; va phải lo cứu khổ. Va ăn lương của một quan chủ-tĩnh, ghe phen được bề thâu-phục được bốn trăm ry Ba-ta-gông, bèn dùng một phần ấy mà chuộc mẹ già, còn dư thì để « làm ăn » theo biểu.

« Va mua một chiếc tàu không có « bon » và tự xưng là chánh-đăng, cùng mấy tên quân Tuyệc đầu phục va đến giữa A-li-căn và Cạt-ta-ren mà đón giựt. Va trở về bộn của ; đi đi về về như thế lần-hồi được vốn to mới sắm một chiếc tàu khá trọng, chẳng mới cướp giựt khá lắm.

« Nhưng cái phước như thế không bền. Ngày nọ ăn quen đón hải-thoàn Phang-lang-sa bị thất bại to, may chớ k không thì hết trông thấy đất Anh-rê nữa.

« Thói tục ở đây, hễ đi cướp mà thua đó là dở lắm nên va suy-vi, bị quân Tuyệc bỉ-khinh. Va tức-bực buồn-rầu biết bao nhiêu, mới bàn tàu đi và đem mẹ về ở ngoại Châu thành nầy với của cải còn dư cùng nhiều tôi mọi.

« Tôi đến chơi va thường lắm. Thuở đó tôi với va có ở chung một chủ, cho nên hai đứa tôi thật là bằng hữu chi-thân ; tâm-sự bao nhiêu va đều bày-tỏ cùng tôi cả.

(Mai tiếp).

ĐÍNH CHÁNH

Phàm mỗi việc đều do nơi lý lẽ mà luận ; vậy không kể phần nhiều đứng biết xét suy mà đem lòng thương tưởng cuộc buôn bán thực thà tử tế của M. François Sự bán hột xoàn ở Chợ-cũ Saigon (lối giữa dãy phố chà bán vải) ngoài ra còn một ít kẻ dua nịnh, hoặc vì chuyên nghề buôn hột xoàn, vì thấy tiệm M. François Sự bán hột đã tốt mà lại rẻ hơn của họ, thì họ phải ế, cho nên rằng kiếm đều nói của người là xấu, là mắc văn văn, ấy là lẽ thường thôi, chớ kỳ trung M François Sự bán hột thật tốt và đồ bằng mà lại giá tưởng phải rẻ hơn lắm. — Vậy ta nên tìm xét cho biết cẩn do thì mới rõ : là M. François Sự mua hột xoàn ngay chánh gốc hay là đâu ? — M. François Sự sở phí nhiều hay là ít ? Còn chỗ khác sở phí nặng nhẹ ? thì biết đâu là rẻ mà tốt và đáng tin cậy ; chắc, theo lý tưởng M ' rançois Sự mua ngay cho nên đã thử ấy là người chuyên môn, cho nên ắt tốt và rẻ hơn của những kẻ sĩ lại ở đây, vậy ta nên vì lòng nhiệt-thành đến giúp cùng có dịp khuyên kẻ khác đến giúp người Annam một xoài giống với ta và từ tế đáng tin cậy như M François Sự vậy mới vui lòng.

Cuộc xổ số
CỦA TƯƠNG-TẾ HỘI NĂM 1925

Chiếu theo lời nghị số 1875 ngày 5 Juin của quan Nguyên-soái Nam-kỳ, bản trị-sự các hội Tương-tế được phép lập ra một cuộc xổ số hầu lấy tiền giúp các hội khuyến-thiện.

Định giá mỗi số là *một đồng bạc* (1$00)

Các số trúng

1 số trúng	10.000$00	—	10.000$00
1 —	4.000 00	—	4.000 00
2 —	2.000 00	—	4.000 00
8 —	1.000 00	—	8.000 00
10 —	500 00	—	5.000 00
50 —	100 00	—	5.000 00
80 —	50 00	—	4.000 00
200 —	20 00	—	4.000 00
352			44.000$00

Định đến ngày 11 Novembre 1925 sẽ xổ số tại dinh quan Đốc-lý Saigon.

SÁCH NÊN XEM

1° Tạp-chí của hội «VIÉT-NAM THANH-NIÊN» mỗi số..... 0$40
2° Nho-giáo «LA DOCTRINE DES REO» của ông Trần-trọng-Kim mỗi quyển. 0 40
3° Thế nào là một nền Văn-minh ? Qu'est-ce-qu'une civilisation ? của ông «P. MONET» mỗi quyển 0 25
Có để bán tại Imprimerie de l'Union. — Saigon. Ở xa xin gởi thêm 0$20 tiền gởi.

Lời rao cần ích

Hãng « ĐẠI-ICH » ở CHOLON, Đại-lý khắp cõi xứ *Nam-kỳ* cho xe máy hiệu MALBROUG và đàn máy-sống hiệu « SUCCÈS » kính tế cùng các quí khách đặng hay : Nhơn vì hàng mới *vừa soạn mở rộng nhà buôn* cho lớn hơn khi trước nên đã dọn qua cần số 383-385 đường Marine.

Nhơn dịp nầy hãng ĐẠI-ICH có đặng nhiều đồ rất có lợi và dễ dàng cho các nhà buôn nào muốn mua xe hay đồ phụ tùng về bán lại.

Cuộc đua tranh giải nhứt Nam-kỳ : 100 km. xe máy MALBROUG đi với boyaux hiệu HILL đặng ăn hạng tư và hạng mười.

Lãnh gởi cách lãnh hóa giao ngân cho khắp nơi.

CÁC SÁC THUẾ
CHÁNH NGẠCH

Quyển sách nầy trước in 3000 cuốn đã bán hết, Có nhiều vị hỏi mua thêm, ấy đó đoán quyết rằng sách nầy rất hữu ích nên bổn hiệu vội vã in thêm 2000 cuốn nữa cho đủ cho các vị nào trước mua không kịp nay có mà dùng. Vì in kỳ nhị sở phí nhẹ hơn, nên sụt giá nhẹ.

Chư quí-vị man man gởi thơ mua kẻo hết và để mà dùng hằng năm, chẳng khác nào trong nhà có ngọn đèn sáng luôn luôn.

Một cuốn : Giá ..... 1$30
tiền gởi 0 20

Để bán tại nhà in Imprimerie de l'Union NGUYỄN-VĂN-CỦA, 157 Rue Catinat, Saigon.

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tiệm lớn thành Paris nổ

● KHÁNH-KÝ và Công ti ●

54, Đường Bô-na *(Boulevard Bonnard)*, SAIGON
Dây thép nói số 414 — Dây thép đỉ tín Khánh-ký, Saigon

Lãnh rửa kiến và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình màu đủ sắc hình vẽ bằnh mực tàu ; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất rẻ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Cũng có bán bản đồ để dùng chụp hình ; Rửa hình và sửa kiến rất giống. — Ở tiệm có sẵng các kiểu khuôn. — Có bán sơn thủy bằng mực, bằng dầu đủ các màu. Vẽ sẵng hoặc vẽ theo ý qui khách đặt, khi đồng ban muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Qui khách ở Lạc-lĩnh muốn thợ đến nhà chụp xin gởi hay đánh giấy thấp chỉ chỗ ở cho rành thợ sẽ đến tại nhà.

CÓ MỘT THỨ DẦU MỚI ĐỂ BÁN
HIỆU NÓ LÀ :
CON SÒ

Cũng như dầu sáng hiệu *CON SÒ*.
Không có thứ nào bằng.
Dầu hiệu *CON SÒ* là tốt.
Hãy thấp thử coi rồi, không muốn dùng thứ khác.

PETIT DICTIONNAIRE
FRANÇAIS ANNAMITE
PAR
J.-B. P. TRƯƠNG-VĨNH-KÝ

Quyển tự-vị của quan lớn Trương-vĩnh-Ký dịch tiếng Phép ra tiếng Annam, đã hết là hai năm nay.

Từ ấy đến nay nhiều vị hỏi mua, nên bổn-hiệu lo in đã rồi.

Quyển tự-vị nầy tuy in chữ nhỏ mà cho tới 712 trương và có 1250 cái hình rất trong tự-vị Larousse chữ Pháp.

Giá 6 $ một cuốn
Phụ thêm tiền gởi 0$ 25

Vị nào muốn mua xin gởi thơ hay là đến tại

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA.
Rue Catinat. 157. — Saigon.

SÁCH CÓ ÍCH

Quan Y-khoa tấn sĩ SARRAMON làm mới rồi cuốn sách DƯỠNG SANH dịch ra bằng chữ quốc-ngữ, in có nhiều hình để cắt nghĩa trông các chứng bịnh và cách điều trị. Thật là một quyển sách có ích cho mỗi người. Ước ao sao mỗi nhà có một cuốn để coi theo đó mà phòng bịnh hoạn và cách vệ sanh thì lấy làm qui lắm.

Giá mỗi quyển..... 1$20 | Phụ thêm tiền gởi.. 0$30

CÓ THỨ BÁN TẠI
NHÀ IN L'UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA
157 đường Catinat — SAIGON

Một quyển sách hữu ích!

Mới xuất bản một quyển sách tựa đề «Les Administrations et les Services Publics Indochinois» của ông De GALEMBERT, Tham-biện hạng-nhứt ở Hanoi soạn ra. Mục-đích quyển sách nầy là biện-giải việc chánh-trị trong cõi Đông-pháp. Rất có ích cho những vị sắp ra thi Thừa-biện cùng các hội thi khác.

Trừ bản tại nhà in *Union, 157, Rue Catinat — Saigon.*

Sách dày 888 trương, giá... 10$00
Xin gởi theo 0$40 tiền cước phí.

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mộ thể thao trước khi tập diễn những giống quờn mệt nhọc họ hay dùng thứ rượu chát hiệu «PREIGNAC».

Thứ rượu nầy mùi vị diệu dàng dễ nếng, mà chất rượu lại hiền làm cho bổ khỏe, giãng gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiệt là một thứ rượu đại hữu ích cho mấy nhà luyện tập thể thảo.

Bán ế và bán lẻ tại hãng BOYLANDRY. 17, place du Théâtre Saigon có thứ vỏ chai sẵn và có thứ trong thùng còn nguyên.

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯỚN của ông Lương-y DÉHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỮ ĂN và an dưỡng trong phòng.
Thuốc hườn nầy đã uống tiện và đã công hiệu rất êm thấm.

Bán tại
Kim ông Lương-y DÉHAUT, 167, Pratig, 6e-Droite, Paris, và hiệu trong các tiệm thuốc.
Giá 0$ 60.

Sông lậu nhờ rượu

(Langoiste grâce à une liqueur)

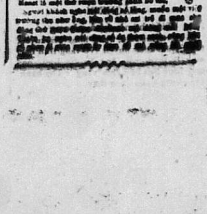

Société Anonyme des Tuileries de l'Indochine

Hội nặc danh chuyên nghề làm và bán

NGÓI GẠCH

VÀ CHẬU ĐỂ TRỒNG KIỂN

Phía trên — Phía dưới

Ngói 22 miệng lợp được 1 thước vuôn (úp mí đôi)

Gửi thơ xin sách về kiểu mẫu ngói và gạch

Nhà việc ở tại đường Charner, số 34 — SAIGON

Dây thép nói: số 108.

TRƯỜNG - TƯ

NGUYỄN - PHAN - LONG

SAIGON — Đường Legrand de la Liraye, từ số 204 tới số 214 — SAIGON

Bực trung-học, dạy dặng lấy Bằng-cấp tốt-nghiệp *(Diplôme de Fin d'Etudes Complémentaires)*, có ba lớp: năm thứ nhứt *(1re Année)*, năm thứ nhì *(2e Année)*, năm thứ ba *(3e Année)*.

Có ba vị giáo-sư Langsa dạy: một vị bác-vật *(Ingénieur)* trường Ecole des Arts et Manufactures, một vị cử-nhơn văn-khoa, một vị tú-tài văn-khoa và ba vị giáo-sư bổn-quốc: một vị tú-tài và hai vị có học trường Cao-đẳng Sư-phạm Hanoï.

Bực sơ-học, dạy dặng lấy bằng-cấp tiểu-học *(Certificat d'Etudes Elémentaires)* và Bằng-cấp sơ-học *(Certificat d'Etudes Primaires)*, có ba lớp: lớp nhứt *(Cours Supérieur)*, lớp nhì *(Cours Moyen)* và lớp ba *(Cours Elémentaire)*.

Có giáo-sư chấm dạy ban ngày, tối lại dạy thêm nữa.

Trường mới mở chưa đặng hai năm *(15 Septembre 1923)* mà năm ngoái *(1924)* đã đặng 40 trò thi đậu Bằng-cấp sơ-học rồi. Năm nay trường cho 54 trò đi thi Bằng-cấp tiểu-học thì đặng 52 trò đậu. Còn thì Bằng-cấp sơ-học, tuy khó, làm cho thi-sanh bị rớt rất nhiều, nhưng trường cho 36 trò đi thi cũng đặng 29 trò đậu.

Bởi vì tiếng Lang-sa rất cần cho con nhà Annam, nên trường chuyên dạy rất cần-mẫn, học trò học mau tấn tới.

Tựa trường ngày Chúa-nhựt 4 Aout 1925 (trăm tháng sáu Annam)

● Chư qui-vị có muốn cho con chêu học tại trường, thì xin viết thơ cho **M. Nguyễn-phan-Long** Đốc-học trường, 204, *rue Legrand de la Liraye, Saigon, đặng hỏi điều lệ của trường.*

ĐÔNG-PHÁP CÓ MỘT!

KIỂN XEM SÁCH của pháp-quốc và của nhứt-quốc — KIỂN LÀM KIỂN SỬA KIỂN — BẢN BỔ THỜ CON MẮT GIẢ GIỐNG HỆCH MẮT TỰ-NHIÊN GIẢNG THẤT HIỆT BƯỚC

Bản Kiển đo theo tọa Lương-y kỹ-lưỡng.

XƯỞNG RIÊNG LÀM KIỂN THEO Y-KHOA CỦA NHÀ THUỐC CHÁNH L. SOLIRÈNE Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY

SAIGON

Tổng lý: Ông G. HERBERT, thiên-nghệ về nghề kiển mắt. Có cấp-bằng tại thành Paris.

CÓ BÁN: Máy học-ảnh — Ống dòm — Ống Âm-tinh-biểu — Ống Hàn-thử-châm. Các đồ khí-dụng đúng-đắng.

KIỂN MẮT "CRISTAL AMERICAIN"

Kiển "Cristal Américain" của chúng tôi bán, tròn theo cơ mắt, xem tỏ hơn, sáng hơn kiển thường bốn chục phân. Dùng mang đọc sách, viết bài luôn giờ nầy sang giờ nọ mà chẳng chút mệt mắt.

Mang trong giữa ánh-sáng mặt trời rất mát, chẳng lên mắt mà vật mình xem cũng chẳng đổi màu.

Mỗi cặp kiển có cho giấy bảo-kiết năm năm.

Cho hề nào mà cần phải đang hai thứ kiển (kiển xem xa và kiển trông gần), chúng tôi lại có chế thứ kiển riêng hai lớp, nhưng chẳng thể biết được. Dùng một cặp mà xem xa gần đều đặng không cần phải có hai cặp.

Gọng xuy-vàng của Mỹ-Quốc cũng tốt như gọng vàng thiệt vậy, bảo kiết trong mười hoặc năm.

Cuộc hát nghĩa quyên

Cho Hội Vinhlong Tương-tế ở Saigon lại mượn quan Quốc-Công (châu-thành Vinhlong).

Bữa tối Chúa nhựt, 23 Août 1925 nơi miễu quan Quốc-Công, chưn dọn trong ngoài rất ngưu-ngạ đẹp đẽ, đèn khí sáng rỡ như ban ngày.

Trước cửa miễu có lính mặc sắc phục đứng giàng hai bên xem rất oai nghi. Ông Hội-đồng Nguyễn-thành-Điểm, thay mặt hội Vinhlong Tương-tế, đem xe hơi rước quan Chủ tỉnh và phu nhơn đến dự cuộc lễ. Đúng bảy giờ rưỡi, nghe tiếng pháo nổ vang, kẻ đờn nhạc Langsa (Fanfare Saigonnaise ở Cantho) trổi bản quốc-triều, ấy là lễ tiếp nghinh quan Chủ tỉnh và phu nhơn.

Các viên quan Langsa, mấy bà phu nhơn, quan Annam và mấy thầy giúp việc các tỷ cũng cai phó-tổng, hương-chức trong tỉnh đều tựu sân nơi miễu rất đông đảo. Có nhiều ông ở Saigon, ở Sadec và mấy tỉnh lân cận, chẳng nệ đường xa cũng đến dự cuộc lễ nầy nữa.

Khi các quan an vị rồi nhạc Langsa trổi một bản rất hay. Vừa giứt tiếng nhạc, hội sứa soạn dãi tiệc rượu Champagne thì ông Thừa-biện Michel Trần-Điện-Thành là hội viên thay mặt cho hội Vinhlong Tương-tế mà đọc một bài discours bằng tiếng Langsa tỏ cái chủ-ý của hội bày cuộc lễ nầy. Nhiều quan Langsa và Annam trầm trồ khen lời đặt để rất thiết yếu và nhứt là cách ngôn ngữ, đạn dỉ của người đọc.

Tôi xin lược dịch bài discours ấy ra sau nầy:

Bẩm quan Tham-biện chủ tỉnh,

Thưa qui ông, qui bà,

Tôi rất hân hạnh đặng thay mặt cho hội Vinhlong Tương-tế, mà tỏ lòng chúng tôi qui trọng cái tình của thượng quan và qui ông, qui bà chiếu cố đến hội của chúng tôi.

Trước hết chúng tôi kính lời cảm tạ quan lớn chủ tỉnh chẳng những rộng lòng cho phép hồn hội thiết lập cuộc lễ ngày nay mà quan lớn lại ha cố hồn thân đến dự khán, làm cho cuộc lễ thêm rỡ ràng long trọng như vậy.

Còn qui ông, qui bà vui lòng dời gót đến đây ấy là qui ông, qui bà hảo tâm muốn khuyến khích việc hành trình của bổn hội cho thành tựu. Ơn nầy chúng tôi nguyện tạc dạ.

Tôi xin qui ông, qui bà cho phép tôi bài giải cái chủ nghĩa của hội Vinhlong Tương-tế và tỏ về duyên cớ hồi đầu hồn hội mới để ý bày cuộc lễ nầy.

Hội chúng tôi lập ra tại Saigon đã được bảy năm rồi. Chúng tôi thiết nghĩ rằng một chốn đô hội như thành Saigon, anh em tôi vì phận sự buộc phải đến đó nương nơi làm ăn, ở xa xuôi bổn xứ, thiệt lấy làm bơ vơ trong lúc hữu sự. Vì người quen thuộc với mình ở lối rải cách xa nhau, khó bề thăm viếng, trợ giúp nhau lắm. Và chẳng mình ở xứ la, gặp người ở một bản xứ ấy nhiều ưa thói tạc giúp đỡ nhau như người hồ con vậy. Từ khi chúng tôi lập hội Vinhlong Tương-tế, đây đoàn thể của hội viên chúng tôi càng ngày càng buộc chắc, tình hằng hữu thêm nặng thêm thắm. Bởi vậy mỗi khi có cuộc quan hôn, tang tế của hội viên nào đều có anh em chúng tôi tề tựu đủ mặt mà chia vui chia buồn với nhau và giúp đỡ nhau. Nhứt là lúc chúng tôi có một người trong thân qua đời, chúng tôi mới thấy sự liên-lạc của hội viên qui báu và hiệu ích là dường nào.

Song những khi chúng tôi đưa đám táng người hội viên, thì chúng tôi rất đau lòng tốt đỉa, vì bổn hội không có nghĩa địa riêng, tùng thể phải đem chôn bằng hữu chúng tôi cách xa châu-thành Saigon nơi nghĩa địa chung của người ta...

Qui ông, qui bà, ắt hiểu phong tục người Annam thành kính người qua đời và lo lắng chốn mộ phần thế nào, mà chúng tôi gặp cảnh tất tưởi đường ấy chúng tôi có thể nào cầm lòng đặng.

Vậy bổn hội để ý lo kiếm thế mua một cuộc đất đặng lập nghĩa địa cho xứng đáng để chôn cất hội viên và gia-quyến; song vì tư bổn khiếm khuyết nên chúng tôi lo in ra bổn sách « Vinhlong nhơn vật chí » của tác giả là ông Nguyễn-văn-Dân và ông Lê-văn-Bền chánh và phó hội trưởng. Chúng tôi trông cậy qui ông, qui bà và công chúng hoan nghênh sách ấy, đặng chúng tôi góp nhóp số tiền lo cho thành tựu cuộc lập nghĩa địa của hội.

Sách « Vinhlong nhơn-vật chí » chia ra làm ba chương.

Chương thứ nhứt kể về các cựu thần khởi tiên chép lịch cụ Quốc-công Tống-phước-Hiệp và cụ kinh-lược Phan-thanh-Giản dẫn điển tích ở các bộ sử « tiên biên và chánh y biên liệt truyện Đại-nam ».

Chương thứ nhì các danh nhân Tân-phápđiển:

Chương thứ ba chép biên sự tích của những cự tộc danh gia, gốc tích ở tỉnh hạt đã làm về vang trong tự dân: Sĩ, Mông, Công, Thương.

Chúng tôi mong mỏi qui ông, qui bà chẳng những lấy lòng nhơn giúp hồn-hội hôm nay mà lại ra công giới thiệu giùm cho chúng tôi mua đặc kỳ sổ nguyên; chúng tôi rất cảm ân thâm nghĩa trong ấy ».

M. Miche Thành đọc giứt lời quan Chủ tỉnh Mossy đứng dậy đáp lại rằng hội Vinhlong Tương-tế làm việc rất hữu ích và làm gương tốt cho đoàn hậu tấn. Ngài đề lời khen và hứa sẽ hết lòng châu tất giùm cho hội.

Khi dự tiệc rượu Champagne, có nhạc Langsa trổi nhiều bản rất êm tai và có hai trẻ nhỏ mặc đồ hát hộ đem sách đưng cho các quan và người dự khán. Tôi có nghe đêm đó hội góp đặng số bạc năm trăm đồng là không kể số bạc của nhiều người ở xa gởi giúp cho hội và mua sách « *Vinhlong nhơn vật chí* ».

Đêm ấy ban hát « Vạn-Thành-Bang » của M. Hiếu khởi sự rưng cảnh-tượng: « **Nhà-nước Đại-Pháp bảo hộ nước Nam** ». Xem rất đẹp và rất có thú vị. Có chừng ba con hương hướm theo kiểm thời nhảy múa điệu Langsa lại có bản quốc-triều và bản « Madelon ».

Quan Chủ tỉnh, các quan và mấy bà phu nhơn Langsa coi hát lấy làm vui đẹp, nhứt là khen hơn nhạc Tây; nên ở nán tới 9 giờ ngoái mới lui gót về dinh cơm tối.

Hát hộ đặng một chập, M. Nguyễn-văn-Đầu là hội-trưởng đứng giữa sân khấu đọc một bài diễn thuyết bằng tiếng Annam ý kiến cũng như bài chứ Langsa tôi lược dịch ra trên đây. Bởi còn ít giờ quá nên M. Lê-văn-Bền không đọc được sự tích cụ Quốc-Công và cụ Phan, vì nếu đọc lâu sợ e mỏi lòng dự khán.

Kế đó tiếp hát hộ tuồng « *Trần-thế-Mỉ bất nhân thế* » cho đến một giờ khuya mới vãng. Một người dự khán.

∴

Phê bình: Cứ xem theo đây thì rõ ràng một cuộc lễ hát Nghĩa-quyên rất nên long-trọng. Các cuộc sắp đặt và hài-trí trường lại xựa nay cũng ít có tình nào được hẳn-hòi như thế. Ấy cũng là nhờ qui hội-viên hết dạ thiệt thành vì nghĩa-vụ nên mới được hoàn mỹ vậy.

Vậy tiện đây bổn-báo xin có mấy lời để tỏ lòng ngợi khen « Vinhlong Tương-tế hội ở Saigon » và cầu chúc cho qui-hội được bền vững đời đời, càng ngày càng thêm phồn-phát.

B. B.

CỨ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THUỐC HƯỜN của ông Lương-y DEHAUT uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ký khổng đều sanh ra.

Thuốc huờn nầy trị các chứng bịnh

NHỨC ĐẦU, ÂM KHÔNG TIÊU, NÁNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.

Bán Tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 167, Pasteur, St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

XE MÁY HIỆU

J. B. LOUVET

ĐUA GIỎI HƠN HẾT VỀ ĐƯỜNG LỘ VÀ CHẠY PISTE *ăn hạng nhứt trong đua*

HỘI HOÀN CẦU VỀ CHẠY MAU *ăn hạng nhứt chạy xa 936 km*

HƠN CÁC HIỆU KHÁC

XIN MỜI QUÍ VỊ ĐẾN XEM XE NƠI HÃNG

« AU SPORTIF FRANÇAIS »

135. — Rue d'Espagne. — Saigon

MỘT MÌNH LÀM ĐẠI-LÝ CHO XE HIỆU:

J. B. LOUVET —:— ELDÉE —:— A. S. F.

và cho VỎ và RUỘT BERGOUGNAN

CÁC PHỤ-NỮ'

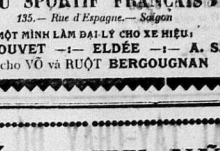

Các Bà thường vẫn ước ao làm sao cho con được sức khỏe mạnh dạn, không đau ốm khi nào. Tưởng việc ấy không khó, là vì hễ trẻ bề được chừng 8 tháng sắp lên, thì các Bà cứ mua thứ bột kêu là FARINE PHOSPHATÉE LAROUSSE mà cho nó ăn, rồi tự-nhiên nó mạnh giỏi và mập-mạp khỏi lo nó đau răng, đau phổi hay đau ruột. Từ đó cứ lớn lên mãi.

Thứ bột LA FARINE LAROUSSE ở các nhà bào-chế sư đều có bán.

ĐẠI-LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP

Pharmacie Principale

L. SOLIRÈNE

SAIGON

CÔ-BA

SÀ-BÔNG

DẦU XỨC ĐẦU

SÁP MỠ. — NƯỚC THOA TÓC

PACHOD Frères & Cie LYON

C.J.BONNET

HÃY NÀI CHO ĐẶNG CÁI HÌNH NGƯỜI CỠI NGỰA NẦY khi Chư-lôn muốn mua hàng lụa

Mãu-đơn-Kiều

(Tiếp theo)

Nanine đáp đã xong, thì nó trở ra ngồi đối-mặt mình tôi lại đó.

Tôi mới nghĩ thầm: « Chắc là nàng sợ chớ gì; nên nó qua Paris đặng dọ cho chắc coi mình có đi nói chuyện với cha mình hay là mượn cớ ấy đặng vượt đi một bước cho thong-thả.

« Lẽ khi Prudence có viết thơ cho nàng mà nói chuyện gì trọng hệ lắm chăng; song lúc vừa tới Paris tôi đã có ghé nhà Prudence thì tôi không nghe chị ta nói tiếng chi tỏ mối rằng chị ta có gởi thơ cho hết. »

Thoạt nhiên tôi vừng nhớ đến câu của chị ta hồi tối: « Bữa nay Marguerite chẳng qua đây sao vậy ? » Tôi lại nhớ đến cái bộ Prudence bối-rối; khi tôi ngồe hỏi vậy thì tôi phát nghi cho hai đàng có cùng nhau kỷ hẹn, và tôi ngó mặt chị ta. Như hai việc ấy xong, tôi lại nhớ đến nàng khóc cả ngày kia nữa, khóc làm sao cho đến nỗi vì bằng tôi không thể-lý nghiêm đường tôi đổi giận làm vui, mà mừng, thì tôi ắt khó khăn cho đặng.

Tôi thì hồ-nghi, mà từ đó tôi nhớ lần các việc lắc nhắc trong ngày ấy hết, và bỉ vậy mà tôi càng có ý tưởng đâu tôi nghi trúng, cho đến khi thấy cha tôi dung-túng cho tôi như vậy, tôi chẳng phát nghi nàng thêm nữa.

Nàng cứ ép hiểu tôi một hai phải đi Paris. Tôi không chịu đi thì nàng lại làm bộ không vừa lòng. Hay là ép tôi đi đó là đặng cho trúng kế của nàng gạt tôi đây chớ gì? Hay là nàng đã liệu về tới đây trước tôi, đặng tôi không biết nàng rằng có lên đi, chẳng dè sự tình cờ nó làm cho lệu việc của nàng ra như vầy ? Đi làm sao, mà không nói cho con Nanine nó biết, đi làm sao mà không viết ba chữ để cho tôi ? Còn khi đó, khóc là tại sao mà khóc; lên đi như vầy là bởi duyên cớ gì? Cái mầu nhiệm nầy thiệt là kỳ quái quá mà.

Ngồi nơi phòng loan lận lẻ như từ, một mình tôi hết suy rồi nghi, hai con mắt tôi thì cứ chăm chỉ cái đồng hồ kim đã chỉ đúng 12 giờ khuya rồi tưởng như nói với tôi rằng đã nửa đêm, khuya khoắc lắm rồi, không thể còn trông đặng nàng trong đây lát đây người thương của tôi sẽ trở về tới.

Mãng ngồi tư tưởng, hoặc kiếm thế mà dung cho nàng, hoặc kiếm cớ mà gài tội cho nàng, rốt rồi thì tôi cũng định cho nàng rằng cố ý gạt tôi. Mà không đâu; không lẽ nàng lại gạt tôi như vậy; tôi cũng ráng lòng mà cho rằng không phải thiệt là nàng gạt tôi.

— Chắc là nàng đã kiếm được người chịu mua nhà cửa đồ đạc của nàng, nên nàng mới đi Paris mà tính bán cho xong. Nàng không nói cho tôi hay, là bởi nàng biết rằng đâu tôi có chịu cho nàng bán đớt đi nữa, thì cũng khó lòng cho tôi lắm, vì gia-sẳng đó là của tiền đồ cho ngày sẽ tới cùng nhau vui hưởng phước thanh nhàn, mà nay phải bán đi thì ai lại chẳng đau lòng cho đặng. Bởi đấy nên nàng mới lén đi, bán chác xong xuôi rồi, nàng về nàng mới nói thiệt cho tôi biết. Nàng Prudence chờ nàng là về việc nầy đây, và mở ở với tôi hôm qua là vì tại vầy đó. Chắc là nàng bán chưa xong, nên hoặc đêm nay nàng ngủ tại nhà Prudence, mà không biết chừng đây lát đây nàng về sẽ tới, vì nàng biết rằng sao sao tôi cũng không yên lòng, và chắc là nàng không đành để cho tôi lo sợ đâu.

Ủa, mà, còn nàng khóc đó là sao mà khóc ? Chắc là tuy nàng nặng tình ân ái với tôi thì mặc lòng, mà sự nghiệp của nàng lâu nay an hưởng phước thanh nhàn, nay một phút phải giao về người khác làm chủ, thì không mủi lòng, không khóc sao cho đặng.

Nàng mủi lòng như vậy, cũng phải cho, không lẽ tôi bỏ buộc nàng cho lắm. Cha chả ! tôi trông nàng lắm, đặng có choàn tay hôn hít nàng mà nói cho nàng biết rằng nàng lên đi không cho tôi hay như vậy, tôi không phiền, vì tôi đã liệu biết cái duyên cớ nó là làm sao.

Ngồi nói khan trong trí một mình, trời càng khuya mà nàng đâu không thấy trở về.

Tôi càng thêm lo lắm hơn nữa. Hay là có việc gì xẩy đến cho nàng chăng? Hay là nàng giữa đường bị thương tích, hoặc nhuốm bịnh, hoặc chết, không biết chừng. Hay là rồi đây, tôi sẽ được tin rằng sự rủi ro rất đau đớn đã xẩy tới cho nàng ? Hay là rồi ngày mai đây, tôi cũng cứ hồi hộp lo sợ như vầy hoài ?

Bây giờ tôi không nghi nữa rằng nàng cố ý lường gạt tôi.

Chắc là một việc gì trái hẳn với lòng nàng, nó cầm nàng phải rằng chịu xa tôi đây. Tôi càng trông, tôi lại càng thêm lo ngại cho việc ấy là một việc chẳng lành rủi xẩy tới cho nàng. Ôi, người ở đời, phong vân hất trắc !

Đồng hồ gõ 1 giờ. Tôi nói rằng tôi nán ! 1 giờ đồng hồ nữa; nếu gần 2 giờ mà tôi không thấy nàng về tới thì tôi nhứt định phải đi Paris mới được; mà chớ thì lâu lắm, tôi cũng không dám ngồi không mà mơ trưởng nữa, nên tôi kiếm một cuốn sách mà đọc cho giải khuây.

(Coi tiếp)

SAIGON. — IMP. DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

TIRAGE 2.500 EXEMPLAIRES

Le Gérant: LÊN-TÂN-NGÔ.

Envoyé: 28/9/25
Saigon Reg-courier

Ba còn một !

Công ty Nhuận Quan (Saigon Bazar) trước khi của ba người sáng tạo là MM. Nguyễn-đức-Nhuận, Lê quang Phước và Phan-Quan.

M. Nguyễn đức-Nhuận đã có 2 hiệu khác, M. Lê-quang-Phước hiện nay làm Phó-lãnh tại Ô-châu (Tunisie), thế thì cả hai đều không có ngày giờ mà trông nom việc công-ty Nhuận Quan, nên đã giao lại cho M. Phan-Quan làm chủ một mình kể từ ngày 8 Juillet 1925.

Vậy từ đây như Chợ Quí-vị trong Lục-châu có gởi thơ cùng tiền bạc thì xin đề cho M. Phan-Quan là chủ của hiệu Saigon-Bazar, số 57 đường Catinat Saigon.

Một sự kết quả...

Tôi muốn nói về nón tục kêu là nón Cách Sanh-ga-bô *(Casque Singapore)* vì thấy đồng-bang lâu nay rất ưa thích kiểu nón Singapore, nhưng nó là ngoại hóa mà lại giá quá mắc (14$ cho tới 16$ mỗi cái) nên tôi hằng để ý tìm kiếm một thứ nón Casque giống in như kiểu đó đặng đem ra cống hiến cho đồng-bang đồng.

Vậy tôi gia công tiềm kiếm đã lâu rồi mà nay mới thấy được cái sự kết quả rất hoàn toàn vì nếu cầm cái nón mới chế ra mà xem thì phải lộn nó với nón đã xài lâu nay.

Tuy đã làm được hoàn toàn mà chưa rõ đồng-bang hoan nghênh là dường nào, nên lúc vừa để ra bán thì đã thấy hết, làm cho nhiều qui-vị đến mua không có phải chờ đợi nhọc lòng. Vậy kể từ ngày nay, tôi đã sắp đặt lại cho có số nón dự trữ được nhiều, hễ mua thì có sẵn, khỏi phải chờ đợi như lúc đầu.

Hình trạng cái nón

Ngoài bao bằng bố trắng phủ tốt, nón miếng may kế lại trong lót nỉ xanh sậm, không bay mùi. Vòng đầu bằng da tốt, chưm con rít. Bìa may bằng da trắng và bơi vàng-vàng, quai bằng da màu Sô-cô-la. Bảo hành đánh phấn không dếp. Nếu đốp thì trả lại.

Giá mỗi cái là 5 $ 50

Gởi nội cái Đông-pháp thì 6 $00 mỗi cái, tiền thăng và tiền gởi đều tính chung số số đó.

Xin nhớ cho số vòng đầu *(Contour)* và đề thơ hay là mandat.

M. PHAN-QUAN
Chủ hiệu Saigon-Bazar
số 57 đường Catinat, Saigon

Dây thép nói số vốn — Giây thép tắt hiệu Saigon-Bazar (Contre remboursement)

N. B. — Thêm tiền cước số bao để lên bao bằng bìa vì chắp phải tốn [illegible] giấy, sơ mi, nói, [illegible], áo quần, áo lót, cho tới đồ chơi đem trong nhà như ít: [illegible] bằng, đồng hồ bỏ túi, đồng hồ vẽ, đồng hồ treo, vật dụng nhỏ lớn khác bằng sắt.

Ai muốn cần đồng hồ kỹ viên chế, [illegible] thì gởi lấy tiền, bằng không thì ra cảng mua gửm, không phải tính thêm tiền công vậy.

COI CHỪNG....

TẠI CÔI ĐÔNG-PHÁP NÀY CÓ MỘT

BẢN ĐỒ THỬ KIẾN

Gọng vàng, mạ vàng, dầu mồi thiệt và giả.
Kiến cho những người đi xe hơi dùng.
Thủ thiệt dài, không bể (hiệu Triplex).
Ống dòm, thủ trong như ngọc; kiến lấy lửa.
Hàn thử biểu (Thermomètre) và âm tình biểu (baromètre).
Kiến cho những người cận thị, con mắt lỏ và những người có bệnh đau con mắt.
Có thứ trắng và thứ màu, để mang đi nắng.
Có thứ chế riêng, nhẹ nhàn, để cho những người con mắt kéo mỏi và những người cận thị nhiều.
Có thứ kiến hai mặt, để coi xa và coi gần.

Giá gọng bằng dầu mồi thiệt, giá từ.....	4 $ 50
Giá gọng xi vàng, giá từ.....	2 00
Giá gọng nickel, giá từ.....	0 60
Kiến mang đi nắng, giá từ.....	0 80

COI CÓN RẺ KHÔNG ĂN TIỀN

ĐẠI DƯỢC PHÒNG L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát lớn
SAIGON

RƯỢU SAM-BANH

MOET & CHANDON

Là tốt hơn hết

NHÃN XANH — PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

Nài cho đặng thứ nhãn có cái NGÔI SAO 5 nhánh

Phải nài cho đặng rượu Champagne nút ve học hằng keo, vì có nhiều thứ khác học hằng chì

Còn ngoài mỗi thùng, ngan số thứ tự có chữ A. M. V. con dấu đóng mấy chữ trên, đóng bằng sắt nướng đỏ, chớ không phải viết bằng mực. Chữ A. M. V. là dấu riêng của Đại-lý tại Saigon.

Đại-lý cho cả Đông-pháp
AGENCE POUR L'INDOCHINE
DE LA MAISON MOET & CHANDON
137, 139 et 141, rue d'Espagne, Saigon.

Giá:			
[Hiệu « REINE DES MONTRES » vàng Huê-kỳ		8	00
id. id.	cỡ lớn [illegible]	10	50
id. id	cỡ dây chuyền và hộp đựng	11	00

Hãng MAGASIN UNIVERSEL,
Nhà R. CHOMIENNE,
Place du Théâtre.

Thể-thao

Được lòng quảng đại, xin các ông sự phủ tỉnh Rachgia bắt chước

Mấy năm sau nầy người Annam ta hiểu rằng sự tập luyện thể thao như đánh cầu (foot-ball), giao cầu (tennis), vân vân, là đại hữu ích cho thể giục của dân ta, nên nhiều nơi đã ứng lập hội thể thao, cho đến hiếm chỗ xa xôi thị thành như là Thốt-nốt (Long-xuyên) Giồng-riềng (Rachgia) cũng có làm đặng một sân đánh cầu.

Tại Trà-ôn một hội thể thao mới lập nên. Thể thường trong tỉnh, trong làng một hội mới tập mà đặng thạnh vượng là cũng nhờ các điền chủ, các hào gia hảo tâm tá trợ. Hội Trà-ôn mới lập mà đã hầu có một cái sân đấu cầu đẹp đẽ, từ vì nhờ ông Huyện Nâu lại cho có lòng quảng đại, đã cho hội một khoảnh đất rộng rãi, lại còn cho bốn trăm thước cây đặng lấp cho đất ấy trở nên cao ráo. Ai nghe ngài có lòng tốt như vậy mà chẳng khen !

Xem coi, có phải là các tỉnh khác đều có một cái sân đấu cầu, để cho người làm việc, cùng là học trò lập luyện, duy một tỉnh Rachgia chưa có mà thôi.

Hội thể thao Rachgia lập thành đã lâu, phương chưa thể nào làm đặng một cái sân đấu cầu, là vì bởi hội rất nghèo.

Hội Rachgia sắm sửa xin quan chủ tỉnh một số đất ở gần mé biển ; nhưng nếu xin đặng thì hội cũng khó mà làm cho thành một cái sân đấu cầu, vì chỗ nầy thấp lắm, lại có nhiều hào, hố, hội đâu có tiền mà bồi đắp cho cao ráo đặng.

Các lãy vô-sĩ tại Rachgia sử nguyện cho nhiều nhà đại phú trong tỉnh biết đều hữu ích cho trẻ em, Lão tâm, giúp cho hội Rachgia làm nên một cái sân đấu cầu, thì ơn ấy vô-sỉ chẳng bao giờ quên đặng.

NGUYỄN VĂN NHIỀU
(Rachgia).

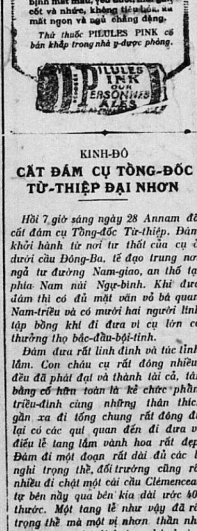

KINH-ĐÔ

CẤT ĐÁM CỤ TỔNG-ĐỐC TỪ-THIỆP ĐẠI NHƠN

Hồi 7 giờ sáng ngày 28 Annam đã cất đám cụ Tổng-đốc Từ-thiệp. Đám khởi hành từ nơi tư thất của cụ ở dưới cầu Đông-Ba, tế đạo trung nơi ngã tư đường Nam-giao, an thổ tại phía Nam nài Ngự-bình. Khi đưa đám thì có đủ mặt văn võ bá quan Nam-triều và có mười hai người linh tập bồng khi đi đưa vì cụ lớn có thường thọ bác-đẩu-bội-tinh.

Đám đưa rất linh đình và tức lỉnh lắm. Con cháu cụ rất đông nhiều, đều đã phát đạt và thành tài cả, tân bằng cố hữu toàn là kẻ chức phẩm triều-đình cùng những thân thích gần xa đi tổng chung rất đông đủ lại có các quí quan đến đi đưa và điếu lễ tang lắm vành hoa rất đẹp. Đám đi một đoạn rất dài đủ các lễ nghi trọng thể, đối trường cũng rất nhiều đi chật một cái cầu Clémenceau tự bên nầy qua bên kia dài ước 400 thước. Một tang lễ như vậy đã rất trọng thể mà một vị nhơn thân như cụ lớn cũng thật là hoàng phúc hoàng danh vậy.

SOCIÉTÉ
INDUSTRIELLE
DE VINH-LOI
Bureau: 133, Boulevard Charner, — Saigon

LỜ GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VINH-LOI SAIGON
Hiệu : gạch Annam.

Nhà chế-tạo muốn cho chủ vô xây vách tường, cho bắc chân và bắc-mỉ, thì hãy đến tại hãng Vinh-Lợi mà chọn lấy lò viết thư mà xin gạch thì Chơn-tôn ắt đặng vừa lòng chẳng [illegible]

Vì sự chế tạo đài kỹ càng, và chắc chắn [illegible] Chơn-tôn đồng đến mua lấy mà thấy qui tiền.

Vì vậy mà thì sự xin hàn đồng hàng gạch gạch thường hơi [illegible] hơn, bởi lẽ hơn thấy gạch thường hội [illegible].

Vì thế gạch nầy xây rồi mọi lần mà thêm chắc [illegible] cần phải tô thêm nữa.

Vì gạch nầy làm toàn bằng vôi Cảng-long và cát [illegible] nên rất bền chắc, đã lâu đã lâu [illegible].

Nhà Chơn-tôn muốn dùng thứ gạch ấy mà thì [illegible] hãy đến tại hãng làm cho vừa ý Chơn-tôn.

Vậy hãy nên nhớ đến mà thường ngày lấy bắc hiệu hay là gỗ thơ cho bằng hiệu đã hiểu hiệu ở bên trên đây.

CHÚ-NHƠN.

SÁCH KHUYẾN-SĨ-CA

Sách « Khuyến-sĩ-ca » của ông Lê-trung-Thu làm mới in ra lần thứ ba. Quyển sách nầy có Hội-đồng khảo-duyệt nhận-dụng theo lời nghị ngày 1er Mai 1922, in ra hai lần trước bán hết. Là một quyển sách dạy về phong hóa lễ nghi, rất có ích cho mấy vị giáo-viên và cho trẻ em mới khởi bước đầu trong đường học-vấn.

Có bán tại Imprimerie de l'Union, 157, Rue Catinat, Saigon.

Giá một cuốn..... 0 $25

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

34, Rue de Canton — à CHOLON

NHỊ-THIÊNĐƯỜNG THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HƯỜN

Thuốc nầy chủ trị nam-phụ lão ấu, thành tinh mê sảng điên chấn ; hoặc trúng phong trúng khí bất-tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lao lưng tay chưn quíu rối, phát thấp phát nhiệt, ác khí xông nhiễm phát cuồng nhảy nhót, giựt tay giựt chưn ; miệm nhà bọ hen, long ác nhứt đầu : xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình, hoặc bị; cơn phong chứng khí, đau thốt ruột gan; phòng dam ngăn trệ, khi huất chẳng thông; thần hồn phách ám, năm ngủ chẳng yên v. v.... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy ; ấy là một thứ thuốc khí tử hồi sanh phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Về uống nó vào thì thành tâm trừ đàm, đã thông cứu khiếu lại tiêu trừ ác địch tức khắc an nhiên.

Chi như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo pháp nhiết, sanh bịnh da-đề, khó khô ọc sữa, tiết tả đau bụng thì đều hay được.

Người tôn mỗi lần phải uống một luồn như bịnh đau lâu phải uống ba bội; uống với nước gừng.

Cần nữa phải uống nửa hườn, nếu là bao hồi lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mẹ cho uống, hoặc thoa nơi rốn và mũi cho nó hồi, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được TỔ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiệm cứu rồi chọn những phương dược liệu tuân ý theo phép chế [illegible] mà làm hoàn; uống chứng nào hay : [illegible] nay.

Kỉ an cả và đỏ rau có sống sẽ lạnh lẽo, cũng kỉ đồ bằng sắt.

Hườn-bà có Đuà chẳng nên dùng.

Chư tôn có mua, xin lấy nhãn cho kỉ cái nhãn Ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

Giá mỗi hộp gồm 4 hườn... 0 80. — *Hộp gồm 2 hườn...* 0 50
hộp cây 4 hườn..... 0 80 — *Hộp cây 2 hườn.....* 0 50

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG — NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy, cũng đều nhờ có khí huyết mà sống; nên hễ khí hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí-sắc xanh xao, hình dung gầy ốm; hoặc mặt vàng mỏi tái, hoặc sanh phù thũng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn-đường chẳng nài gian khổ, tìm cho được thứ thuốc hay mới mầy danh San hên Trung-Quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với ít thuốc bổ Trên-Quí mà luyện ra thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-CAO, thiệt là tư-âm bổ-dưỡng rất nên hiệu-nghiệm.

Uống thuốc nầy thiệt là đại bổ, hết nóng nảy, không hồi hộp, ít khát nước, Cố-thận ngươn, an tinh-thần sanh thêm tinh-thủy, trong trong gân cốt, bổ-ích huyết.

Phàm bổ tinh-thần hoãn hốt, thân thể mỏi mệt, ăn uống chẳng tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bịnh lâu bất điều, hoặc nhứt thiết lao lư thương-tổn, hoặc đau lưng yếu gối.

Chỉ như đơn bà con gái mà có bạch đái, hoặc đương kinh bế huất mà không thai nghén, thân thể ốm yếu ngũ tạng bất hòa nên dùng thứ thuốc nầy cho được lên thì ngươn khí ắt phục; chẳng luận nam phụ lão ấu, và cũng chẳng luận những bịnh chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thuốc đã bộ Tiên-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG :

Lấy một thố thuốc nấu hòa với 1 lítre rượu trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu, uống nhiều càng tốt, nếu dùng thuốc nầy mà đãi khách hoặc đem mà tặng cho đồng tên trường thì qui biết dường nào.

0 $ 80

Cigarettes Diamant

(Thuốc điếu hiệu Hồng Thủy Xiên của hãng AN-HUNG [illegible])

Bán tại những nơi bán thuốc điếu thượng hạng

Les cigarettes « DIAMANT » sont fabriquées par une des plus grandes Manufactures d'Alger, la maison « MELLA FRÈRES » dont la réputation en matière de tabac n'est plus à faire.

Pour le choix tout spécial du tabac entrant dans sa fabrication, les cigarettes « DIAMANT » possèdent un très bon goût.

Ayant été reçu par de nombreux et nombreux amateurs, elles trouvent et trouveront toujours un très bon accueil auprès de ceux qui consomment et qui l'apprécient à sa juste valeur, malgré qu'elles soient nouvellement importées en Indochine par la Maison L.U.C.I.A.

Il sera « DIAMANT » leur est attribué, parce que cette pierre précieuse ignorée le bonheur à celui qui la porte. Aussi espérons que nos [illegible] consommateurs des cigarettes DIAMANT [illegible] le bonheur après nos consommations, comme de ce joyeux [illegible].

Importées par la maison L.U.C.I.A. Saigon n° 34 Boulevard Charner, les cigarettes Diamant se trouvent dans toutes les grandes épiceries de Saigon, Cholon et grands centres des divers pays de l'Union Indochinoise.

L'U.C.I.A.

SAIGON - HANOÏ - HAIPHONG

THUỐC ĐIẾU HIỆU

«HỘT XOÁN»

(Kim-cang Ngọc)

Thuốc điếu hiệu « HỘT XOÁN » chế tạo tại một hãng lớn ở tại bên xứ Alger, tên là hãng « MELLA » người-Ma-rô-quốc đã đạt danh trung có hoàng cầu, ai ai cũng đều biết.

Thiết là lựa riêng thuốc tốt nhứt hạng mà làm ra thứ thuốc điếu nầy, rồi nhứt nó đã thơm tho mà lại nồng đậm.

Ít có vừa độ mà không khô cổ, để lâu không sái mọt, không phải mối, nên chư qui khách ưa dùng thuốc nầy lắm ; tuy là hãng L.U.C.I.A. mới đem lại trừ bán lên Nam-kỳ chẳng bao lâu, mà người người đều biết danh là thuốc tốt.

Lấy tên HỘT XOÁN mà đặt hiệu thuốc điếu nầy, là vì hột xoán giúp phước cho người đeo. Vậy cũng cầu chúc cho chư qui khách, thường dùng thuốc nầy, được sự may sự phước.

Trữ bán tại hãng L.U.C.I.A. Saigon đường kinh lấp, môn hài số 34, và trong các tiệm chập phố lớn (của hàng) ở Saigon, Cholon và các nơi trung cõi Đông-pháp.

LỜI CẦN ÍCH

Muốn làm cho vừa lòng những thân chủ yêu dấu của Bổn-hiệu lâu nay

Nhà thuốc chánh của ông

L. SOLIRÈNE

Kể từ đây, thuốc gởi cho thân chủ ở Lục-châu, mua từ NĂM ĐỒNG BẠC sắp lên thì Bổn-hiệu không có tính tiền gởi

Soieries NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

NHÀ BÁN HÀNG LỤA

Số 42, đường Catinat, 42.— Saigon (ở giữa mấy tiệm Bombay) Saigon

Téléphone: Magasins n° 566. Dây thép nói: Direction n. 529.

ADRESSE TÉLÉGRAPHIQUE: Nguyễnđứcnhuận. Saigon

Bổn hiệu bán đủ thứ hàng Bombay, hàng Tây, hàng Tàu, hàng Bắc

LƯỢC KÊ ÍT THỨ:

CẨM-NHUNG: Cẩm-nhung trơn, cẩm-nhung bông đệt, cẩm-nhung bông nổi, cẩm-nhung m'nh các, cẩm-nhung mình nhiều, đủ hạng dày mỏng và đủ màu sắc.

TỐ: Tố trơn, tố có bông nhỏ, bông lớn, tố màu, tố hai da, tố mình các, tố bông nổi, tố xanh bông lớn may áo rộng, tố Hanoi và tố Huế-kỹ tốt nhứt hạng.— **Nhung** thiệt tốt có đủ màu.

SATEN: Saten trơn, saten màu, saten bông thêu, saten trắng thiệt tốt để may quần.

HÀNG Lạ: Mới có hàng lạ như là: Cẩm-xoản, cẩm-vân đợn sóng, cẩm-nhung bông lạ và nhiều thứ hàng lạ khác nữa các-bà, các-cô thích dùng lắm.

HÀNG TRẮNG: Lục-soạn Bắc-thảo, lục-soạn Thượng-hải, lụa Léo, cẩm còn hay là lục-soạn diễn-khi, cẩm-nhung, lại có thứ lục-soạn Hanoi trắng tốt và chắc lắm để may đồ mặt hoặc Pyjamas thì đẹp lắm.

XUYẾN, LÁNH: Xuyến, lãnh nhuộm tại Béntré-Cao-lãnh, nhuộm đen nước, rất mát tay, bảo lãnh dùng đến rách không trở.

Cũng có bán ô-trâu, vải-mùng, giày cao gót gắn bút, dầu thơm, phấn, đồ thêu, đồ chạm, salon cẩn vân vân....

Lại có trữ nỉ, tussor, laine, serge nhiều thứ tốt nhứt hạng để bán sỉ cho thợ may và bán lẻ cho qui-ông, qui-thầy mua về mướn may thì lợi lắm mà lại được hàng tốt.

BỔN-HIỆU, cần bạch

Nguyễn-van-Thiết

QUẢN-LÝ

PHAP-VIET KHACH-LAU

Hotel de France

153, Rue Catinat N° 153. — Saigon

Giá rẻ hơn các nơi

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bán-chế sư

KẾ NGHỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bảo-chế nhứt hạng, vẫn là cựu-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bảo-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy hằy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bảo-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi khứng đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông **L. SOLIRÈNE** là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiển-đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấu, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bảo-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bảo-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

Hãng buôn E. HEUMANN

102-104, đường Mac-Mahon — SAIGON

Xin hãy hỏi mua tại hãng nầy các thứ rượu như:

Champagne hiệu CHAUVET sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu PRIEUR sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu JOLLY 1/2 sec.
Rượu bọt: CHATEAU DE BEAULIEU.
Rượu mạnh IZARRA.
Rượu mạnh PERE KERMANN.
Rượu rom hiệu BLACK HEAD RUM.
Rượu rom hiệu BRIAND.
Sirop làm bên Pháp đủ thứ CAZANOVE.
Hiệu BRIAND brandy 3 ngôi sao.
Rượu MUSCAT lại xứ *Frontignan.*
Rượu chát thứ tốt và thứ thường dùng tại xứ BORDEAU và BOUGOGNE và còn nhiều hiệu khác rất tốt như: JOURNU, BOUCHARD, TURPIN, FAIVELEY.
Chocalat có sữa bằng bột hiệu ELESCA.
Mầu thiệt tốt để dùng trong nhà hiệu LA MIDINETTE.

Có tiền dẫn chỉ Quốc-ngữ rất tiện

Thuốc NÉOPTOL, để trừ khử vi trùng và phòng sự vệ-sanh trong nhà. Dầu thơm hiệu GELLÉ FRÈRES, LAMOTTE.

Rượu vang ngon — Đủ các thứ.

NƯỚC SUỐI TỰ-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH

Mạc suối của nhà nước langsa

VICHY CELESTINS

có chiếc ra nguyên chai, nửa chai và chai nhỏ.

Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc dái, đau mình nhứt gân, dái có cát, đau lão-léo, uống nước nầy mạnh liền.

VICHY GRANDE-GRILLE Nước hiệu nầy uống trừ các bịnh chứng trong gan mật.

VICHY HOPITAL Nước nầy thì để uống cho tỉ-vị hoà lạc luôn luôn.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, RẮT CHƯỚC.

Gương tốt đáng nêu

Chuông chẳng đánh chẳng kêu, đèn chẳng khêu chẳng sáng. Cái chuông vốn kêu cả tiếng, mà chẳng ai đông nào có ai biết được tiếng chuông bao lớn; cái đèn vốn có sự sáng xa, nếu để tiềm hụt, nào thấu được sự sáng của cái đèn bao nhiêu.

Sự ở đời người có nhơn đức, có lòng rộng rãi hay thi ân bố đức, thường chẳng muốn khoe khoan, cũng như mấy người thông thái hay chữ ít ít nói, còn mấy người dốt lại hay nói; nên chúng tôi là kẻ thơ ơn người, mà chẳng tung hô thiện nhơn rõ dặng người nhơn đức.

Chúng tôi đây là bọn dân nghèo, chẳng phải được chút ơn bố thí, mà a đua vừa nịnh, tuy chúng tôi là bọn nghèo nàn, song cũng có chút da thành, hễ thọ ơn người thì ngàn năm tạc dạ, tấm lòng huộc chúng tôi phải tỏ bày ra đây, cho mọi nơi nơi hãng tường, thì chúng tôi lấy làm toại chí vậy.

Chúng tôi đây là bọn dân bị thất mùa năm kia (19 3) khi tiếm mùa ruộng rồi không đủ dong lúa ruộng, coi lại trong nhà thì thiếu trước hụt sau, nên phải đi làm mướn ngày mà nuôi đoàn con thơ vợ yếu, có làm thì đủ nuôi bữa, có đau dư mà đông cho đủ là bịnh thuế-thân, thiệt khổ thay, bởi vậy chúng tôi phải cam ở lậu, ấy là sự bất-đắc-dĩ mà thôi; nên ngồi mà than thở cùng Trời-đất. May đâu có ông Trần-tấn-An làm xã-trưởng tại làng Trường-thành, năm ngoái và năm nay, năm ngoái lúc tháng 8, 9 và tháng 10, thật là đang cơn cấu khổ ông xã Trần-tấn-An rao cho ai muốn làm mướn thì đến làm công việc cho ông, chúng tôi vì đói túng, nên tự lối mà làm, hoặc phát vườn, làm cỏ, đắp dường, vì ông cũng muốn sửa soạn cất nhà; thường bữa ông Trần-tấn-An hay dẫn chỗ ăn cơm hoặc chỗ nào làm đông người mà diễn thuyết cho chúng tôi rằng: Ông vì có tiền mà không có cầm mà cho không chúng tôi, nên lúc nầy mà mướn chúng tôi làm, là có ý thương giúp cho chúng tôi có công việc làm, trước là nuôi vợ con, sau là có dư chút đỉnh mà đóng bài. Thiệt cũng quả như lời ông nói, trả tiền cho chúng tôi rất rộng rãi. Trong chúng tôi có đứa nào thiệt nghèo chưa đóng bài được, thì ông cũng giữ một số tiền, dặng đóng giùm giấy thuế-thân, đứa nào không đủ đóng thì ông cho thêm cho đủ đóng, chánh mình ông chịu khó đắc chúng tôi đến tộa ăn mà lãnh bài.

Qua năm nay lại may được nhà-nước ân xá, ông cũng không dùng dịp ấy mà thủ lợi; ông chỉ một cách rành rẽ cho dân cầm tiền đi đóng cho khỏi bị xới bớt, còn như ai cậy ông làm, thì ông lấy đủ số thuế mà mà thôi, cho nên năm nay dân nhờ ông mà lãnh bài chẳng biết bao nhiêu.

Ngày nay chúng tôi khỏi ở lậu khỏi trốn ông Cò. Nói ngay năm ngoái ông Cò mỗi tháng có đi xét khắp trong làng xóm, mà bọn chúng tôi chưa được phước mà đến ông xã-trưởng nầy, mỗi khi nghe ông có đến làng, thì phải đi trốn ngoài đồng hoặc trong vườn buổi, thiệt là khổ vô cùng, ngày nay dám trở mặt tiện bề sanh-nhai ấy cũng nhờ ơn ông xã Trần-tấn-An, thiệt là ơn qui trọng biết bao. Còn nói chi người ở trong điền ông, mỗi khi có thiếu thốn chạy đến ông mà hỏi việc chi, chẳng ai khi trở về mà chẳng đặng toại lòng.

Ông Trần-tấn-An ra làm xã-trưởng cũng gần mãng khóa hai năm, mà chẳng hề có làm khó dễ cho dân, không kiêu hãnh, cũng không ăn tiền của dân, khi có ai xin nhận từ giấy chi, thì ông vui vẻ mau mắn, có nhiều khi dân đem đóng bài thuế-thân, thiếu năm ba chiêm một hai cắt thì ông vui lòng cho, nhứt là dân nghèo làm mướn như chúng tôi, thì ông còn cho nhiều hơn nữa, ai có việc chi khó cậy đến ông giúp sức, thì ông sẵn lòng giúp giùm cho đến khi rồi việc.

Thiệt ông xã Trần-tấn-An là một người đại giàu có, mà cũng thiệt là đại-nhơn đại-đức.

Ông Trần-tấn-An mới ra làm xã-trưởng hai năm mà tánh tình thiệt là quân-đại biết thương dân như vậy, nếu ông ra làm lớn hơn nữa, thì ông sẽ bình vực dân là dường nào.

Vậy chúng tôi là bọn dân nghèo nhờ ơn ông xã Trần-tấn-An tế độ mà ngày nay khỏi lậu quan thuế; Cúi xin ông Chủ-bút ra ơn ấn-hành bài nầy. ấy là gương tốt dáng nêu, cho mấy ông xuất thân bởi dân ra làm làng tổng, soi lấy đó. thì ắt nhơn dân sẽ gội nhuần ân đức vậy.

Bọn dân nghèo đông đúng.

SÁCH

Minh-Tâm Bửu-Giám

Sách «MINH-TÂM BỬU-GIÁM» cuốn thứ nhì par Pétrus Trương-vĩnh-KÝ đã xuất bản rồi.

Vậy qui vị muốn mua xem thì xin gởi thơ cho *Nguyễn-văn-Của, Imprimerie de l'Union rue Catinat 157 Saigon.*

Giá bán . . . . . 1$00
Phụ thêm tiền gởi. 0 20

THUỐC TRỊ BỊNH

ĐAU MÌNH VÀ ĐAU LƯNG

Những bịnh đại-khái mà chúng ta thường đau là: Đau lưng, đau rên cả mình, đau thực ngang lưng, đau trặc gân cả, đau gân bắp, đau hay là sưng lão-léo, bịnh hậu và lại sự phẫn meo nó làm cho nhức đầu, đau gáy cổ, thì cũng trong bịnh tiểu tiện ra.

Vậy thì thuốc PILULES POSTER trị nhứt khác mấy bịnh ấy, nó trị hết đau lưng, dái thông và nó bổ thận.

Thuốc nầy uống nó vô hại và thấy các bịnh đều thuyên dảm tức thời, nó lại làm cho máu mẹ trở ra tốt.

Chuyên nghề chế thuốc POSTER tại đường Saint-Ferdinand, Paris — 17.

Có trữ bán tại nhà thuốc L. SOLIRÈNE

Rượu chát trắng ngọt

Uống cũng như Champagne bổn-hiệu có trử bán mỗi ve 0$50 mua 12 ve 5$40. Có bán nước đá mỗi ngày.

Ai muốn xin viết thơ cho:

BÙI-QUANG-NGỌ. — Bentre.

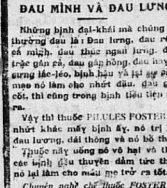

Nếu mà Chư tôn mệt-mỏi hay là làm việc nhiều cùng là ăn đuối thì hãy nhớ uống PILULES PHK, bằng không thì ngày sau Chư tôn sẽ ăn năn.

Vẫn thứ PILULES PHK là thứ bổ huết và bổ gân cốt, làm cho mình ăn ngon lại dễ tiêu hóa. Nó lại là một thứ thuốc thần hiệu trị về các bịnh anh ra bởi kém huyết và yếu gân.

Trong các ý được phẩm đều có bán

XE MÁY ĐẠP

CỦA HÀNG M. CAFFORT

HIỆU:

«ALCYON»

KHÔNG HỀ THUA AI

Đua đường trường cũng là đua tại trường thì hiệu ALCYON đều lấy giải nhứt luôn luôn.

Kỳ 24 Mai 1925, cuộc đua *Saigon — Hocmon — Saigon* 60 km *M Didou* hạng nhứt cỡi xe ALCYON.

Kỳ 10 Mai 1925, cuộc đua tại trường đua:

1.000 thước *M. Célicourt* hạng nhứt cỡi ALCYON

20 000 thước *M Tran-van-Chanh* hạng nhứt cũng cỡi ALCYON.

M. CAFFORT.

N° 32, 34, 36, Rue Catinat — SAIGON

PHÒNG TRỒNG RĂNG

VINCENZI

Quan Tấn-sĩ Lương-y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số hiệu 22 đường Lagrandière

Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và để chỗ kỳ hẹn

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với tục-châu chư-tôn được rõ: những các thứ thuốc Cao-đơn-hườn-tán, của bổn đường đều là thuốc của ông lương-y **VI-TỂ-SANH** *bổn thân ra công chọn lựa các thứ được nơi mấy danh sau, mà chế luyện cho được tận thiện tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, đúng hình ông phật mập mà làm kỳ hiệu. Xưa nay cứu sống mang người, lấy số ngàn muôn mà kể kắp cả hoàn cầu thấy đều xưng danh tung đức thiệt, bổng đường mừng chẳng xiết chi.*

Chẳng dè mới đây lại có kẻ gian nó giả đồ tư lợi, chẳng kể lồn nhơn hại mạng, nếu nó dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao-đơn-hườn-tán rồi nó nhái theo hiệu NHƠN-THIÊN-ĐƯỜNG, *như là* (THIÊN . . . ĐƯỜNG) *hay* (THIÊN . . . ĐƯỜNG) *vân vân... và làm những bao, những hộp, những ống giống tựa tựa như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi song lấy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.*

Vậy từ đây nếu chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHƠN-THIÊN-ĐƯỜNG *và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả tiếp.*

NHƠN-THIÊN-ĐƯỜNG.

38, rue de Canton 38. CHOLON.

Chủ nhơn cẩn cáo

Thuốc hoàn

NIRVA

Trị bịnh

bỏ Nha-phiên rất thần hiệu

Nó thế cho thuốc Solution R

của ông HOLBE

TRỮ BÁN TẠI TIỆM THUỐC

L. SOLIRÈNE

ở ngang nhà hát tây, Saigon

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

Du Docteur RIP

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* RIP *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gây cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí-lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lậu thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn-bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lâm bội, da thịt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

GIÁ MỖI VE LÀ BA ĐỒNG BẠC

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins Cholon.